

ZÁKLADNÁ ŠKOLA JANKA MATÚŠKU

Kohútov sad 1752/4, 026 01 Dolný Kubín

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Inovovaný

Múdra sova si v živote všade poradí

Povedz mi a ja zabudnem.

Ukáž mi a ja si zapamätám.

Nechaj ma to urobiť a ja to urobím.

(čínske príslovie)

ZÁKLADNÁ ŠKOLA JANKA MATÚŠKU

Kohútov sad 1752/4, 026 01 Dolný Kubín

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Inovovaný

Múdra sova si v živote všade poradí

Názov ŠVP	Inovovaný Štátny vzdelávací program pre 1. a 2. stupeň základnej školy
Motivačný názov ŠkVP	Múdra sova si v živote všade poradí
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie, nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk
Druh školy	štátna
Dátum schválenia	
Miesto vydania	Základná škola Janka Matúšku, Kohútov sad 1752/4, Dolný Kubín

Dolný Kubín,

www.zsjmdk.edupage.org

Fax: 043/582 3951

sekretariat@zsjmdk.org

Tel.: 043/586 2346 – sekretariát,

Mgr. Rastislav Eliaš
riaditeľ školy

rastislav.elias@zsjmdk.org

043/586 5983 - riaditeľ

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.	Potvrdenie OŠMaŠ (podpis)
Platnosť inovovaného ŠkVP	02. 09. 2015		
Revidovanie	január – august 2016	Doplnenie UO iškVP: - pre 1.stupeň pre 2. – 4. ročník; - pre 2. stupeň pre 6.- 9. ročník. Dodatok č. 2 k pôvodnému ŠkVP upravujúci časť 1.8 – priestorové a materiálno-technické podmienky, časť 2.5 – UP školy, časť 2.8	
Platnosť iškVP	2.9.2016	Akceptované doplnky učebných osnov predmetov Schválený Dodatok č. 2 k ŠkVP	
Revidovanie	Jún – august 2017	Úprava UO iškVP: - pre 2. stupeň pre 7.- 9. ročník. v predmetoch DEJ, NEJ a RUJ, TSV a ŠPP Vydanie Dodatku č. 3 k ŠkVP platného od roku 2017/2018	
Platnosť iškVP	1.9.2017	Akceptované: - doplnky UO dejepis v 9. ročníku, RUJ a NEJ, TSV, ŠPP v 7. – 9.	
Revidovanie	31.8.2018	Úprava UO iškVP: - pre 2. stupeň pre 7.- 9. ročník. Vydanie Dodatku č. 4 k ŠkVP platného od roku 2018/2019 – časť 2.6 - UP	
Revidovanie		Vydanie Dodatku č. 5 k iškVP platného od roku 2019/2020 – Úprava bodu 4 – Obsah vzdelávania na 1. a 2. stupni ZŠ Úprava bodu 6 - Učebné osnovy pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie (ISCED 1 a ISCED 2)	
Platnosť inovovaného ŠkVP	2.9.2020	Celková aktualizácia a revidovanie	
Revidovanie	5.9.2022	Vydanie dodatku č. 1 k iškVP - Konsolidované znenie	
Platnosť inovovaného ŠkVP	25.1.2024	Celková aktualizácia iškVP Zpracované Dodatky k ŠVP č.1 – č.13 Zpracovaný Dodatok č. 1 k iškVP - Konsolidované znenie	

Školský vzdelávací program pre 1. a 2. stupeň základnej školy

Motivačný názov: Múdra sova si v živote všade poradí

Predkladateľ - škola:	Základná škola Janka Matúšku, Kohútov sad 1752/4, Dolný Kubín
Adresa	Kohútov sad 1752/4, 026 01 Dolný Kubín
IČO	37808699
Riaditeľ školy	Mgr. Rastislav Eliaš
Kontakty	email: rastislav.elias@zsjmdk.org
	telefón: 043/5865983, 0908941159
	www.zsjmdk.edupage.org
Miesto vydania	Základná škola Janka Matúšku, Kohútov sad 1752/4, Dolný Kubín
Platnosť dokumentu	2.9.2020
Zriaďovateľ:	Mesto Dolný Kubín
Adresa:	Hviezdoslavovo námestie 1651/2. 026 01 Dolný Kubín
Kontakty:	Ing. Ján Prílepok, primátor 043/5814 454, primator@dolnykubin.sk
	Ing. Michal Švento, vedúci odboru školstva
	043/5814424, michal.svento@dolnykubin.sk

Kordinátori pre tvorbu ŠkVP	
Vedúci koordinačného tímu	Mgr. Rastislav Eliaš riaditeľ školy
Oblasť primárneho vzdelávania	Mgr. Gabriela Brňáková, zástupca RŠ pre 1. stupeň
	Mgr. Alena Žáková, vedúca MZ 1. – 4. ročník
	Mgr. Simona Luptáková, ročníkový učiteľ
	Mgr. Zuzana Mikulová, ročníkový učiteľ
	Mgr. Jana Hrabčáková, ročníkový učiteľ
	Mgr., Lýdia Katreniaková, ročníkový učiteľ
	ročníkoví učitelia sa môžu meniť podľa aktuálnych potrieb
Oblasť nižšieho stredného vzdelávania	Mgr. Juraj Machaj, zástupca RŠ pre 2. stupeň, zástupca štatutára ZŠ
	Vedúci predmetových komisií
	Mgr. Jana Stašová, vedúci PK SJL
	Mgr. Zuzana Prádelová, vedúca PK CUJ
	Mgr. Lea Macurová, vedúca PK Mat a INF
	Mgr. Ľubica Lacková, vedúca PK človek, príroda
	PaedDr. Ivana Uhrínová, vedúca PK človek a hodnoty
Mgr. Katarína Trnovcová, vedúca PK človek a spoločnosť	

	Mgr. Peter Kiša, vedúca PK zdravie a pohyb
	Mgr. Roman Matejov, vedúci PK človek a svet práce
Výchovný program ŠKD	Mgr. Gabriela Brňáková, zástupca RŠ pre 1. stupeň a ŠKD
	Zuzana Stašová, koordinátorka ŠKD
Výchovný program CVČ	Mgr. Anna Vešelényiová, koordinátor pre mimoškolskú činnosť a CVČ

Tento dokument je spoločnou prácou pedagógov ZŠ Janka Matúšku v Dolnom Kubíne. Je to otvorený dokument, ktorý sa môže v prípade potreby meniť po prerokovaní v pedagogickej rade školy a v rade školy.

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Výchova a vzdelávanie žiakov v Základnej škole Janka Matúšku v Dolnom Kubíne sa uskutočňuje na základe rovnosti príležitostí a rešpektovania ich výchovno-vzdelávacích potrieb a individuálnych osobitostí a podporuje ich aktívne zapojenie do výchovno-vzdelávacích činností školy. V súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania Základná škola Janka Matúšku v Dolnom Kubíne zabezpečuje realizáciu podporných opatrení vo výchove a vzdelávaní pre všetkých žiakov a podľa katalógu podporných opatrení, ktorý vydáva ministerstvo školstva.

1. Veľkosť školy

Základná škola Janka Matúšku v Dolnom Kubíne je nástupníckou organizáciou Základnej deväťročnej školy na Kohútovom sade v Dolnom Kubíne. Vznikla zlúčením dvoch základných škôl a je najstaršou základnou školou v meste. Má bohatú históriu i tradície. Sídli v budove bývalého gymnázia a strednej všeobecnevzdelávacej školy z roku 1950. Od roku 1967/68 je plnoorganizovanou školou so všetkými ročníkmi. 1. decembra 1978 bol škole udelený čestný názov Základná deväťročná škola Janka Matúšku. V roku 1983 sa začala rozvíjať tradícia rozšíreného vyučovania cudzích jazykov, ktorá trvá doteraz.

Školu navštevuje cca 740 žiakov 1. – 9. ročníka, ktorí sú zaradení do 31 tried. Vyučovanie na prvom aj na druhom stupni väčšinou prebieha v 3 až 4 paralelných triedach, podľa potreby sa otvárajú ďalšie triedy v ročníkoch, vrátane špeciálnej triedy, nultého ročníka.

Vzdelávanie nadväzuje na vzdelávaciu koncepciu predchádzajúcich rokov – rozvoj osobnosti a životných zručností všetkých žiakov.

2. Charakteristika žiakov

Škola sa nachádza v centre mesta, čo umožňuje ľahkú dostupnosť pre žiakov z rôznych častí mesta a blízkeho okolia. Je otvorená všetkým, ktorí majú záujem o jej vzdelávací program. Školu navštevujú žiaci zo spádových ulíc mesta v súlade so všeobecne záväzným nariadením mesta Dolný Kubín. Do školy dochádzajú aj žiaci z okolitých obcí podľa aktuálnej voľnej kapacity a na základe výberu rodičov.

Z minulosti máme skúsenosti s vyučovaním telesne postihnutých žiakov, ako aj žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP). V úzkej spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradňou poskytujeme žiakom so ŠVVP odbornú starostlivosť. Podľa stupňa zdravotného znevýhodnenia niektorí žiaci postupujú podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu ako individuálne začlenení žiaci v bežných triedach, prípadne v špecializovanej triede pre žiakov s VPU. V posledných rokoch zabezpečujeme aj vzdelávanie nadaných a talentovaných žiakov formou individuálnej integrácie.

3. Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogický zbor je primeraný veľkosti školy a službám, ktoré poskytuje svojim žiakom a ich rodičom. Je zmiešaný s prevahou žien, vekovo rôznorodý od mladých začínajúcich pedagógov po skúsených učiteľov. Kvalifikovaný (100%) a odborne pripravený pedagogický zbor tvorí 49 učiteľov a 9 vychovávateľiek, dvaja školský špeciálny pedagógovia a asistenti učiteľa podľa aktuálnych potrieb. Pedagogické riadenie školy a jej školských zariadení zabezpečujú riaditeľ školy a jeho dvaja zástupcovia. Výchovno-vzdelávacia činnosť v ŠKD je riadená zástupkyňou pre 1. stupeň, činnosť CVČ koordinuje poverený zamestnanec CVČ.

Od roku 2002 v škole pôsobí školský špeciálny pedagóg, od roku 2011 aj školský psychológ a pedagogickí asistenti.

Niektorí učitelia súčasne s výkonom pedagogickej činnosti vykonávajú rôzne špecializované alebo riadiace činnosti, ako napríklad triedny učiteľ, vedúci metodického orgánu, ročníkový učiteľ, poradca pre e-vzdelávanie, koordinátor environmentálnej výchovy, koordinátor projektu podľa aktuálnej situácie,

koordinátor prevencie sociálno-patologických javov, koordinátor programu Ochrana života a zdravia (OŽZ), koordinátor finančnej gramotnosti.

Vedenie školy podporuje profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov. Prioritnými oblasťami sú moderné, inovatívne metódy a stratégie v didaktike vyučovania jednotlivých predmetov, práca s IKT, vzdelávania v súlade s ŠkVP a individuálnym rozvojom pedag. a odborných zamestnancov. Učitelia pracujú tímovo, spoločne plánujú a koordinujú vyučovanie tak, aby tvorilo zmysluplný celok.

4. Organizácia prijímacieho konania

A) Žiaci sú do školy prijímaní po zápise do 1. ročníka takto

- žiaci zo školského obvodu v zmysle VZN mesta priamo v deň zápisu,
- žiaci z ostatných častí mesta a okolia školy len na základe žiadosti rodičov a podľa kapacitných možností školy.

B) Prijímacie konanie do športovej triedy so zameraním na bedminton alebo florbal

1. Testy všeobecnej pohybovej výkonnosti

Hodnotenie výkonu

Chlapci 5 – 1 bod

Body	1	2	3	4	5
Skok do diaľky z miesta (cm)	<125	126-141	142-168	169-195	>195
Člnkový Beh 10 x 4 m (s)	>14,1	14-13,4	13,312	11,9-10,8	<10,8
Kotúľ vpred	Hodnotenie podľa pravidiel gymnastiky 1- 5 bodovej škály				
Vytrvalostný člnkový beh 20m (počet úsekov)	<19	20-30	31-50	51-70	>70

Hodnotenie výkonu

Dievčatá 5 – 1 bod

Body	1	2	3	4	5
Skok do diaľky z miesta (cm)	<115	116-130	131-159	160-185	>185
Člnkový Beh 10 x 4 m (s)	>14,7	14,6-13,9	13,8-12,4	12,3-11,2	<11,2
Kotúľ vpred	Hodnotenie podľa pravidiel gymnastiky 1- 5 bodovej škály				
Vytrvalostný člnkový beh 20m (počet úsekov)	<17	18-27	28-44	45-60	>60

2. Diagnostika/testy špeciálnych pohybových zručností a schopností

Florbal:

Prípravná hra 3:3 Sledovanie bežného prejavu ovládania loptičky hokejkou na florbal, priestorové myslenie, pohyb na ihrisku, kolektívna spolupráca.

Bedminton:

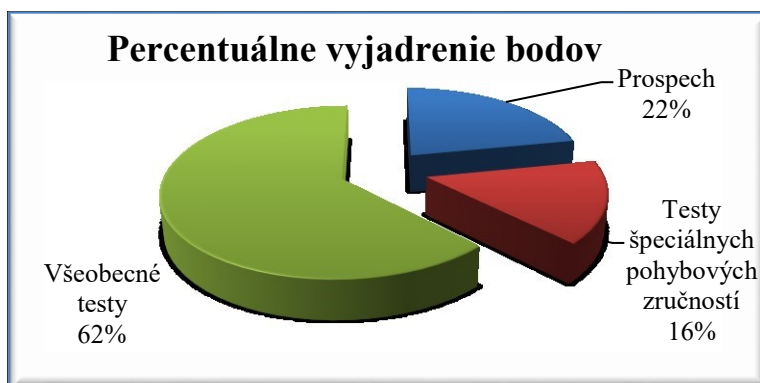
Prípravná hra 1:1 Sledovanie bežného prejavu pri hre (držanie rakety, údery), priestorové myslenie, pohyb na ihrisku

Individuálny herný výkon v prípravných hrách bude hodnotený v rozsahu 1 – 5 bodov.

3. Doplnkové kritérium - školský prospech (maximálne 7 bodov)

- priemer známok 1,00 7 bodov
- priemer známok 1,01 – 1,50 5 bodov
- priemer známok 1,51 – 2,00 3 body
- priemer známok 2,01 – 2,30 1 bod

Celkové maximálne bodové hodnotenie: 32 bodov

5. Projekty školy

Škola je zapojená do **národných projektov**:

- **Zvyšovanie kvality vzdelávania na ZŠ a SŠ s využitím elektronického testovania** – spolupráca s NÚCEM Bratislava – projekty sú spolufinancované z prostriedkov EÚ;
- **Podpora profesijnej orientácie a kariérového poradenstva žiakov základnej školy na odborné vzdelávanie a prípravu prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy zameranej na rozvoj pracovných zručností.**
- **Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí** - spolupráca s VÚDPaP v Bratislave
- **Aktivizujúce metódy vo výchove** (ich význam pre formovanie hodnotového systému s dôrazom na oblasť mediálnej gramotnosti.) spolupráca s MPC Bratislava.
- **Čitateľská, matematická a prírodovedná gramotnosť v základnej škole**“, kód projektu: 312011S225, OPLZPO1/2018/DOP/1.1.1-01 a názvom projektu: „Čítanie je zábava, radosť aj poučenie dáva“. - Rozvoj čitateľskej gramotnosti na 1. stupni základnej školy.
- **Pedagogický asistent ako podpora vzdelávania žiakov so ŠVVP** - Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov so ŠVVP.
- **E – twinning** - v programe eTwinning učitelia pracujú spoločne a organizujú činnosti pre svojich študentov. Majú aktívnu úlohu, komunikujú, zisťujú, robia rozhodnutia, vzájomne sa rešpektujú a učia sa zručnosti 21. storočia.
- **IT Akadémia** - Vzdelávanie učiteľov so zameraním na rozvoj digitálnej a technickej gramotnosti v prírodovedných predmetoch

- **Zelená škola** –program určený pre materské, základné, stredné a špeciálne školy, ktoré chcú zmeniť seba a svoje okolie. Cieľom programu je podpora školských komunit, v ktorých si ich členovia vyskúšajú čaro i nástrahy spolupráce. Žiaci s pomocou učiteľov a rodičov riešia reálne potreby svojej školy a okolia, čím **pomáhajú k pozitívnej zmene.**
- **Každá kvapka sa počíta** - Zber použitého rastlinného oleja z domácnosti.
- **Recyklohry** - Zber elektroodpadu a batérií.
- **Adoptuj si seniora** - Cieľom školského projektu je rozvíjať u mládeže schopnosť chápať a pomáhať seniorom.

Dlhodobé projekty a programy

Otvorená škola (OŠ) – projekt realizujeme od školského roku 2001/02. Ciele projektu:

1. posilnenie výchovnej funkcie školy,
2. škola sa stáva otvorenou inštitúciou,
3. využitie materiálno-technického a ľudského potenciálu školy.

Z deviatich pilierov OŠ realizujeme tieto:

- **Šport** – organizovanie pravidelných športových podujatí a tematicky zameraných akcií v oblasti športu (tréningy – basketbal, volejbal, futbal, bedminton, florbal, stolný tenis, prázdninové podujatia, turnaje a pod.),
- **Záujmovo-vzdelávacia oblasť** – rozvoj talentu a nadania v školských zariadeniach a v škole samotnej (CVČ, ŠKD,...),
- **Informatizácia** – cieľom projektu je, rozširovanie počítačovej gramotnosti žiakov a verejnosti),
- **Celoživotné vzdelávanie** – vzdelávanie ostatných zamestnancov školy, vytváranie priestoru na vzdelávacie podujatia pre verejnosť,
- **Ďalšie vzdelávanie učiteľov** – podpora profesijného rozvoja pedagogických a odborných zamestnancov,
- **Kultúrne aktivity** – spolupráca s kultúrnymi inštitúciami v meste, so ZUŠ, školami, organizovanie kultúrnych podujatí a účasť na nich, a pod.
- **Knižnica** – školská knižnica je miestom vzdelávania, oddychu pre žiakov a pedagógov školy, verejnosť i pedagogickú verejnosť Oravy (veľká časť knižničného fondu bola prevzatá z bývalého okresného metodického centra);
- **Lego Dacta** – v rámci projektu si žiaci precvičujú základné zručnosti a spôsoby riešenia problémových úloh, rozvíjajú manuálne zručnosti, trpezlivosť, fantáziu a tvorivosť, ako aj kompetencie – spoluprácu v tíme, pomoc a komunikáciu.
- **Národný program boja proti drogám,**
- **Národné projekty podľa aktuálnych výziev.**

Školské projekty

www.zsjmdk.edupage.org

Medzinárodná spolupráca

- Činnosť dobrovoľníkov zo zahraničia v našej škole
- Výmenný pobyt žiakov z partnerskej školy ZŠ, Komenského, Pelhřimov, Česká republika
- Projekt E-twinning – spolupráca so školami v zahraničí prostredníctvom virtuálneho priestoru Twin Space.

6. Spolupráca s rodičmi a inými subjektami

6.1 Spolupráca s radou školy

Rada školy pracuje pri škole od roku 2003. Zasadá spravidla 3-krát ročne. Na svoje zasadnutia pozýva riaditeľku školy, prípadne jej zástupcu. Zasadnutie vedie jej predseda, činnosť rady je organizovaná v súlade so stanovami a ročným plánom práce. Má 11 členov v zložení: 2 pedagógovia školy, 1 nepedagogický zamestnanec školy, 4 rodičia, 4 delegovaní zástupcovia zriaďovateľa. Spolupráca je na štandardnej úrovni.

6.2 Spolupráca s rodičmi

Komunikácia s rodičmi prebieha štandardne formou plenárnych a triednych rodičovských združení a konzultačných dní. Medzi ďalšie formy spolupráce s rodičmi patria

- tradičné vianočné besiedky,
- spoločné individuálne dohodnuté posedenia so žiakmi hlavne na 1. stupni, - spoločne organizované zábavné spoločenské akcie.

Problémové situácie sa okamžite riešia v spolupráci triedny učiteľ, rodič, výchovná poradkyňa, školský psychológ a člen vedenia školy (príslušná zástupkyňa riaditeľky školy alebo riaditeľka školy), vedú sa písomné záznamy. V prípade potreby je prizývaný aj špeciálny pedagóg. Rodičia dostávajú pravidelné informácie o výsledkoch vzdelávania prostredníctvom žiackych knižiek, školského informačného systému, emailom, individuálne počas konzultácie s učiteľmi. Každoročne organizujeme Deň otvorených dverí pre budúcich prvákov a ich rodičov, prípadne iných záujemcov.

6.3 Spolupráca s poradenskými zariadeniami

Škola veľmi úzko spolupracuje s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP) a Súkromným centrom špeciálneho poradenstva a prevencie (SCŠPP) v Dolnom Kubíne pri riešení výchovných i vzdelávacích problémov a spoločných projektoch,. Kontakt zabezpečuje výchovná poradkyňa, školskí špeciálni pedagógovia alebo školský psychológ. Ide o vyšetrenia žiakov so súhlasom rodiča, besedy, konzultácie, skupinové terapie a iné aktivity pre triedne kolektívy.

6.4 Spolupráca s inými subjektmi

- Oravská knižnica A. Habovštiaka - pedagógovia spolu so žiakmi veľmi často využívajú priestory knižnice na besedy o knihách, spisovateľoch v rámci VVP, spoločne organizujú netradičné vyučovacie hodiny v knižnici,
- Oravská galéria – organizovanie tvorivých dielní – priame vyučovanie výtvarnej výchovy v galérii, návštevy s prehliadkou expozícií,
- Oravské múzeum v Dolnom Kubíne a Oravskom Podzámku – besedy a podujatia na podporu výchovnovzdelávacieho procesu a environmentálnej výchovy,
- SAV – ústav ekológie lesa – besedy v rámci environmentálnej výchovy,
- Regionálne kultúrne stredisko – tvorivé dielne v rámci vyučovacieho procesu a mimoškolskej činnosti, besedy,

- Mestské kultúrne stredisko (MsKS) – návšteva kultúrnych podujatí organizovaných pre školu (koncerty, divadlo,...) a podujatia organizované školou – koncerty, školská akadémia na konci školského roka,
- Mestská polícia Dolný Kubín - besedy, vzdelávacie akcie pre mládež a deti mesta,
- Mesto Dolný Kubín (ako zriaďovateľ), príslušné odbory Mestského úradu - veľmi úzka spolupráca,
- OR PZ v Dolnom Kubíne – besedy, vzdelávacie akcie pre mládež a deti mesta,
- UPSVaR - spolupráca s kurátorom pri riešení výchovných problémov a neuspokojivej spolupráce s rodinou,
 - Základné umelecké školy v meste – výchovné koncerty,
- MPC Bratislava a jej alokované pracoviská v Žiline a Banskej Bystrici – kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov.
- Kubínske šelmy o.z. a Žatva 90 – spolupráca pri výchove športových talentov v bedmintonu a florbale,
- Oxford – University Press – účasť na seminároch a priama spolupráca (otvorené hodiny)

7. Poskytované služby

Poradenské služby (rodičom a žiakom):	Poskytuje:
- žiakom v oblasti učenia sa (učebné stratégie)	pedagogický zbor
- pri riešení a prevencii sociálno-patologických	pedagogický zbor a - školský psychológ
- pri neúspechu v škole - prevencia neúspechu	pedagogický zbor školský špeciálny pedagóg školský psychológ
- pri osobných problémoch a problémoch so spolužiakmi	triedny učiteľ, výchovný poradca psychológ CPaP, SCŠPP školský psychológ
- pri vzdelávaní mimoriadne nadaných žiakov a žiakov so zdravotným znevýhodnením	školský špeciálny pedagóg pedagogický zbor školský psychológ
- voľba povolania	triedny učiteľ, kariérový a výchovný poradca školský psychológ

Školský klub detí (ŠKD) je školské zariadenie poskytujúce výchovu a starostlivosť o žiakov mimo vyučovania. Hlavným poslaním je zabezpečenie odpočinku, relaxácie detí a ich záujmovej činnosti. Vhodné striedanie práce a odpočinku prispieva k odstráneniu únavy z vyučovania v škole, umožňuje zmysluplnú zábavu, pomáha uspokojovať a rozvíjať kultúrne potreby a rozmanité záujmy mladších žiakov. Pre žiakov ŠKD sú k dispozícii 3 pomerne malé herne, a tak sa pre pobyt využívajú kmeňové učebne, telocvične, učebňa PC, školský dvor a príľahlé okolie.

Centrum voľného času Šikovné sovičky (CVČ) je nástupníckym školským zariadením poskytujúcim výchovu mimo vyučovania. Do decembra 2012 malo názov školské stredisko záujmovej činnosti (ŠSZČ). Centrum zabezpečuje pravidelnú aj nepravidelnú mimoškolskú činnosť predovšetkým pre mladších aj starších žiakov školy. Umožňuje rozvoj talentu a nadania žiakov v záujmových krúžkoch. Napomáha rozvíjať pohybové schopnosti žiakov v športových útvaroch a zmysluplne využiť voľný čas počas školského roka a na základe záujmu žiakov a rodičov aj počas prázdnin. Okrem toho v spolupráci s inými subjektmi v meste spolupracuje aj pri organizovaní školských súťaží.

Školská jedáleň zabezpečuje zdravú a vyváženú stravu pre žiakov a zamestnancov školy. Pripravuje desiatu a teplý obed, umožňuje diétne stravovanie. V súčasnosti poskytuje možnosti stravovania max. 608 stravníkov. Pre ďalšie zlepšovanie a prípadnú možnosť výberu stravy a poskytnutie stravovania pre všetkých žiakov a

zamestnancov školy bude potrebné riešiť v spolupráci so zriaďovateľom rozšírenie školskej jedálne a školskej kuchyne.

Školská knižnica

poskytuje služby ako integrované informačné centrum, v ktorom je internetová čítareň, oddelenie pre deti a učiteľská knižnica. Fond tvorí náučná literatúra, beletria, knihy encyklopedického charakteru, slovníky, odborné príručky, časopisy; videotéka, fonotéka a fond CD a DVD diskov. Učitelia využívajú fond a priestory knižnice aj na vyučovaní. Knihovník organizuje zaujímavé akcie pre deti a žiakov školy.

8. Škola ako životný priestor

Triedy, telocvične, multifunkčné ihrisko, chodby, schodištia, školská jedáleň, toalety a ďalšie využívané priestory škola udržiava v požadovanom technickom a hygienickom stave. Interiér školy je vkusne upravený, informačné zdroje – nástenky, pútače, fotonoviny, skrinka dôvery, tabule oznamov a pod. sú priebežne aktualizované. Pre potreby získavania a odovzdávania včasných informácií je k dispozícii školský rozhlas, ktorý zároveň plní aj funkciu poskytovateľa správ a zaujímavostí zo života tried v škole, čo pozitívne ovplyvňuje priateľskú atmosféru medzi žiakmi jednotlivých tried.

Našou snahou je neustále skvalitňovať učebné prostredie školy a interiér, aby sa žiaci a pedagógovia cítili dobre a príjemne. Významnú zásluhu na tom majú všetci zamestnanci školy.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKVP

Pedagogickí zamestnanci sa mohli počas šk. r. 2019/2020 vyjadriť k inovovanému školskému vzdelávaciemu programu na zasadnutiach metodických orgánov školy. Ich pripomienky a návrhy sú zapracované v tomto iŠkVP a tvoria základnú líniu vzdelávania žiakov Základnej školy Janka Matúšku v Dolnom Kubíne na ďalšie štyri roky.

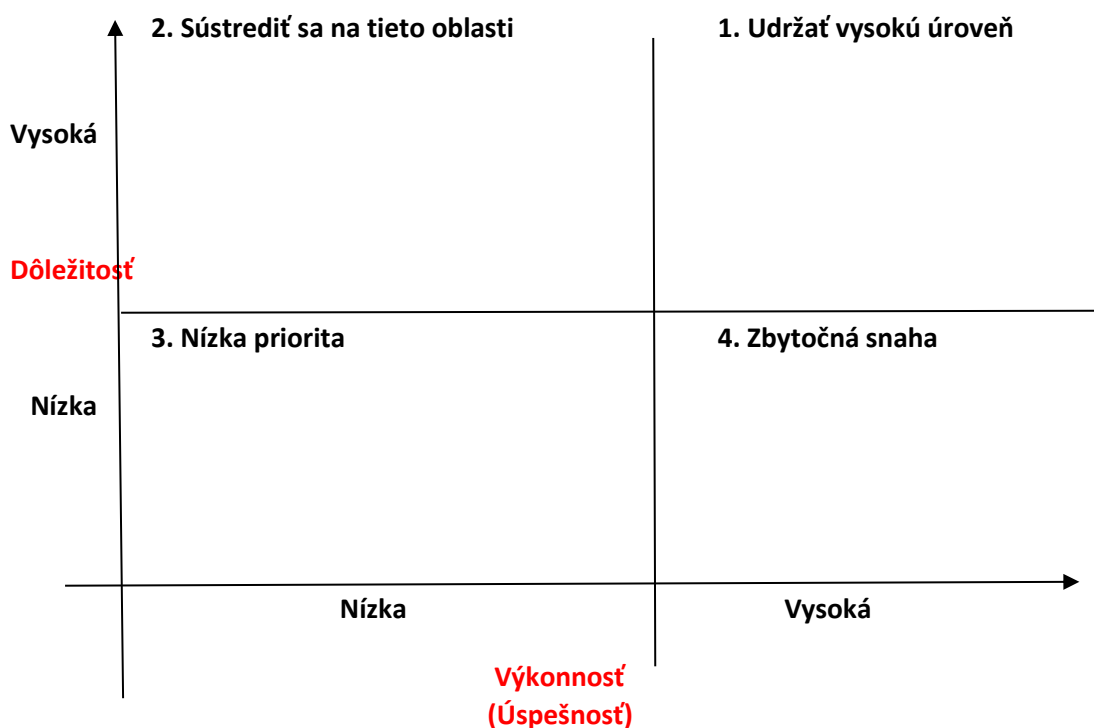
Pedagogickí zamestnanci sa podieľali na SWOT analýze, z ktorej vedúci metodických orgánov zadefinovali najpodstatnejšie faktory v jednotlivých oblastiach:

SWOT ANALÝZA	
Silné stránky	Slabé stránky
<p>Pedagogický proces</p> <ul style="list-style-type: none"> – odborná a kvalitná práca so žiakmi so ŠVVP na všetkých úrovniach – vysoká odbornosť a kvalifikovanosť vyučujúcich, kvalita vyučovania, tvorivosť – práca s talentovanými žiakmi, úspešnosť žiakov v olympiádach a súťažiach, vysoká účasť na súťažiach <p>Personálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none"> – flexibilný pedagogický zbor – prítomnosť asistentov učiteľa, možnosť spolupráce vyučujúcich so školskou špec. pedagogičkou a psychologičkou <p>Riadenie školy</p> <ul style="list-style-type: none"> – demokratický spôsob riadenia, komunikácia medzi vedením a zamestnancami, je umožnené aj zamestnancom podieľať sa na riadení určitých oblastí školy – jasne a dobre formulované povinnosti a pracovná náplň <p>Materiálno-technické podmienky</p> <ul style="list-style-type: none"> – materiálno-technické zabezpečenie sa realizuje podľa potrieb učiteľov – odborné a poloodborné učebne podľa predstáv vyučujúcich <p>Marketing školy</p> <ul style="list-style-type: none"> – spolupráca s poradňami a inými subjektmi – dodržiavanie tradícií školy a školských slávností – výhodná poloha v centre mesta – pestrá mimoškolská činnosť, CVČ a ŠKD - široká ponuka záujmových útvarov, ponuka letnej prázdninovej činnosti – škola otvorená pre verejnosť, športové podujatia 	<p style="color: red;">Pedagogický proces</p> <ul style="list-style-type: none"> – medzipredmetové vzťahy – niektoré učivo jedného predmetu predbieha učivo iného predmetu – chýba samostatnosť žiakov pri praktických činnostiach – preferovanie starostlivosti o slabo prospievajúcich žiakov na úkor talentovaných žiakov <p style="color: red;">Personálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none"> – veľký odstup medzi učiteľmi na druhom a prvom stupni – veľké napätie medzi týmito skupinami <p style="color: red;">Riadenie školy</p> <ul style="list-style-type: none"> – starostlivosť o regeneráciu, zdravie a kultúrne vyžitie zamestnancov školy – nedôvera u časti vedenia školy v prácu učiteľa <p style="color: red;">Materiálno-technické podmienky</p> <ul style="list-style-type: none"> – nízka kapacita jedálne – chýbajúce priestory pre učiteľov
Príležitosti	Ohrozenia

<p>Pedagogický proces</p> <ul style="list-style-type: none"> – zabezpečiť kvalitné vzdelávanie pedagóg – väčšie kolektívy žiakov deliť na skupiny – zaviesť vyučovanie v blokoch <p>Personálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none"> – aktivity zamerané na zlepšenie vzťahov na pracovisku <p>Marketing školy</p> <ul style="list-style-type: none"> – škola otvorená pre verejnosť, športové podujatia 	<p>Pedagogický proces</p> <ul style="list-style-type: none"> – nárast počtu žiakov s vývinovými poruchami a ŠVVP – klesajúca prestíž potreby vzdelania – zvyšovanie sa nárokov na prácu učiteľa, tlak na pedagógov zo strany rodičov – <p>Personálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyhorenosť ped. zamestnancov <p>Riadenie školy</p> <ul style="list-style-type: none"> – tlak na zamestnancov <p>Materiálno-technické podmienky</p> <ul style="list-style-type: none"> – žltá budova je nezateplená, konštrukčne stará
--	---

Vyhodnotenie SWOT analýzy

Pedagogickí zamestnanci školy rozhodli o nasledovných faktoroch SWOT analýzy takto:

1. Faktory pozitívne ovplyvňujú školu – dôležité; škola z nich ťaží, udržiava si kvalitu, konkurencieschopnosť – **treba vyvinúť úsilie na ich udržanie, na udržanie súčasnej pozície**

- odborná a kvalitná práca so žiakmi so ŠVVP na všetkých úrovniach,
- vysoká odbornosť a kvalifikovanosť vyučujúcich, kvalita vyučovania, tvorivosť,
- zabezpečiť kvalitné vzdelávanie pedagógov,
- väčšie kolektívy žiakov deliť na skupiny,
- flexibilný pedagogický zbor,
- prítomnosť asistentov učiteľa, možnosť spolupráce vyučujúcich so školskou špec. pedagogičkou a psychologičkou,

- demokratický spôsob riadenia, komunikácia medzi vedením a zamestnancami, je umožnené aj zamestnancom podieľať sa na riadení určitých oblastí školy,
- jasne a dobre formulované povinnosti a pracovná náplň,
- materiálno-technické zabezpečenie sa realizuje podľa potrieb učiteľov,
- odborné a poloodborné učebne podľa predstáv vyučujúcich,
- spolupráca s poradňami a inými subjektmi,
- dodržiavanie tradícií školy a školských slávností,
- výhodná poloha v centre mesta,
- pestrá mimoškolská činnosť, CVČ a ŠKD - široká ponuka záujmových útvarov, ponuka letnej prázdninovej činnosti,
- škola otvorená pre verejnosť, športové podujatia,
- aktivity zamerané na zlepšenie vzťahov na pracovisku,
- veľký odstup medzi učiteľmi na druhom a prvom stupni – veľké napätie medzi týmito skupinami, nízka kapacita jedálne.

2. Faktory s vysokou dôležitosťou a nízkym výkonom – **treba sa sústrediť na ich zlepšenie**

- práca s talentovanými žiakmi, úspešnosť žiakov v olympiádach a súťažiach, vysoká účasť na súťažiach
- zaviesť vyučovanie v blokoch,
- chýba samostatnosť žiakov pri praktických činnostiach,
- zvyšovanie sa nárokov na prácu učiteľa, tlak na pedagógov zo strany rodičov,
- starostlivosť o regeneráciu, zdravie a kultúrne vyžitie zamestnancov školy,
- odborné a poloodborné učebne podľa predstáv vyučujúcich,
- medzipredmetové vzťahy – niektoré učivo jedného predmetu predbieha učivo iného predmetu,
- klesajúca prestíž potreby vzdelania,
- preferovanie starostlivosti o slabo prosperujúcich žiakov na úkor talentovaných žiakov,
- nárast počtu žiakov s vývinovými poruchami a ŠVVP,
- aktivity zamerané na zlepšenie vzťahov na pracovisku.

3. Dôležitosť faktorov je nízka, výkon vysoký - **možno zbytočná orientácia na nadštandardné vnímanie výkonu**

4. Nevýrazné faktory, ktoré nemajú vplyv na školu

- vyhorenosť ped. zamestnancov,
- nízka kapacita jedálne,
- chýbajúce priestory pre učiteľov,
- žltá budova je nezateplená, konštrukčne stará,

Na základe výsledkov SWOT analýzy sa vedenie školy zameria na faktory pozitívne ovplyvňujúce školu a dáva si za cieľ zlepšiť faktory z 2. bodu, ktoré ponúkajú priestor na rozvoj školy.

2. Ciele výchovy a vzdelávania

2.1. Všeobecné ciele výchovy a vzdelávania

- predstavujú spoločný základ pre konkretizované predmetové ciele a špecifické ciele prierezových tém, ktoré sa majú výchovou a vzdelávaním naplniť. Na 1. stupni sa vyvážené venuje pozornosť nielen kognitívnym a intelektuálnym aspektom vzdelávania, ale rovnocenne aj sociálnemu a emocionálnemu rozvoju žiakov.

2.2. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania

PROFILÁCIA školy

Filozofia vzdelávania v našej škole vychádza z tradičných hodnôt – sloboda, otvorenosť, samostatnosť a zodpovednosť, rešpektovanie ľudských práv a práv dieťaťa, rešpektovanie pravidiel, tolerancia k ľudskej rôznorodosti, úcta k deťom a k ich rodičom, spolupráca a tvorivé úsilie.

Vízia a poslanie školy:

My pedagogickí aj nepedagogickí zamestnanci Základnej školy Janka Matúšku chceme:

- Umožniť všetkým deťom slobodne sa rozvíjať, otvorene, slušnou formou prejavovať svoje pocity, prania a názory, v rámci tolerancie počúvať aj názory iných, preberať zodpovednosť za svoje konanie, učenie sa, umožniť žiakom rozvíjať sa.
- Naučiť ich preberať zodpovednosť za konanie k sebe a iným v rámci školských noriem a noriem spoločnosti, za vlastné učenie a ďalšie vzdelávanie.
- Vytvárať priaznivú klímu, tvorivú a pokojnú atmosféru spolupráce, pochopenia, dôvery.
- Mať modernú školu, aplikovať aktivizujúce formy a metódy vzdelávania.
- viesť žiakov k objavovaniu zákonitostí a súvislostí medzi prírodnými javmi.

Naše výchovno-vzdelávacie ciele

Inovovaný Školský vzdelávací program (iškVP) napĺňa všeobecné výchovno-vzdelávacie ciele.

Pri stanovovaní cieľov edukačného procesu v našej škole si kladieme tri základné otázky:

→ vysvetlenie motivačného názvu ŠkVP

1. Čo majú žiaci vedieť, keď odchádzajú zo základnej školy? →

Múdra sova = zameranie na vedomosti

2. Čo majú vedieť robiť, t. j. aké zručnosti musia mať? →

si živote poradí = zameranie na rozvoj životných zručností

3. Akí majú byť, keď od nás odchádzajú? →

všade (vo svete) = zameranie na cudzie jazyky, prírodné vedy a medzipredmetové vzťahy

Strategické ciele podľa koncepcií:

Pedagogická koncepcia:

1. Vychádzajúc z tradície školy inovovať školský edukačný program tak, aby škola neustále skvalitňovala výchovno-vzdelávací proces a výchovné pôsobenie.
2. V rámci školského vzdelávacieho programu v rozsahu deviatich rokov rozvíjať kľúčové kompetencie žiakov, rozvíjať funkčnú čitateľskú gramotnosť, pripraviť žiakov na vstup do života a dať im dobré základy pre celoživotné vzdelávanie.
3. Vytvárať podmienky pre experimentovanie, skúšanie a zlepšovanie pedagogických procesov.

Koncepcia ľudských zdrojov:

Aplikovať do praxe školský vzdelávací program (ďalej ŠkVP). V tom zmysle:

1. Budovať školu ako otvorený systém a efektívne komunikovať a vytvárať spoluprácu s komunitami podľa prejavenej záujmu – športové, kultúrne, spoločenské, v oblasti rozvíjania a osvojovania si cudzích jazykov.
2. Na primeranej úrovni zapájať žiakov a rodičov a pedagógov do skvalitňovania výchovno-vzdelávacieho procesu a procesov riadenia.
3. Udržať a zabezpečiť vysokú odbornosť pedagogického zboru, rozširovať a zdokonaľovať kompetencie pedagogických a odborných zamestnancov podľa prejavenej záujmu, skvalitňovať oblasť riadenia ŠkVP.

Materiálno-technická koncepcia:

V období do roku 2017 postupne vytvárať motivujúce prostredie pre žiakov a pedagógov. V tom smere:

- a) naďalej skvalitňovať priestorové a materiálno-technické podmienky podľa požiadaviek zamestnancov,
- b) podporovať elektronizáciu školy a vyučovacieho procesu, vybaviť školu modernými učebnými pomôckami, dokončiť kvalitné internetové pripojenie do všetkých tried a učební
- c) pokračovať v budovaní poloodborných a odborných učební,
- d) efektívne využívať IKT nielen vo vyučovacom procese, ale aj pri administratívnych činnostiach pedagógov a na komunikáciu s rodičmi.

VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY

Hlavným pilierom školského vzdelávacieho programu (ŠkVP) Múdra sova si v živote všade poradí je komplexnosť – zdravý, dobrý, flexibilný, primerane dobre jazykovo aj vedomostne pripravený mladý človek.

Kladieme dôraz na rozvoj každého jedinca podľa jeho možností a schopností, preto edukačný proces je zameraný na týchto **prioritách**:

Kvalitné vzdelávanie postavené na aktívnom učení sa

- využívanie kritického myslenia a moderných vyučovacích stratégií, pri ktorých má žiak šancu objavovať, skúmať, vyhľadávať, preukázať svoje zručnosti, schopnosti a vedomosti v súlade s myšlienkou **Učím sa tým, že niečo robím**,
- rozvoj tvorivosti, nadania, kooperatívnych zručností a podpora sociálnej interakcie v prirodzenom prostredí – riešenie projektových a problémových úloh, príprava na súťaže a olympiády, krúžková činnosť v CVČ, práca s talentovanými žiakmi.

Rozvoj komunikačných a prezentačných zručností žiakov v materinskom jazyku aj v cudzích jazykoch

- vyučovanie anglického jazyka od 1. ročníka,
- vyučovanie predmetu fenomény sveta v 5. a 6. ročníku

Osobnostný rozvoj jednotlivcov

- športové triedy so zameraním na bedminton a florbal pre pohybovo nadaných žiakov,
- rozvoj praktických zručností v predmetoch technika a v predmetoch s prírodovedným zameraním (podpora polytechnickej výchovy a vzdelávania),
- individuálna integrácia nadaných žiakov a žiakov so zdravotným znevýhodnením, prípadne otvorenie špeciálnej triedy pre žiakov so ŠVVP,
- individuálny prístup, úzka spolupráca s výchovným poradcom a internými odbornými zamestnancami (špeciálnym pedagógom, školským psychológom, asistentom učiteľa),
- rozvoj športových a pohybových zručností žiakov v CVČ, podpora záujmu žiakov o jazykovú, prírodovednú a kultúrno-umeleckú oblasť v CVČ, zavádzanie netradičných športov a aktivít vo VVP.

3 Profil absolventa školského stupňa

3.1 Profil absolventa primárneho vzdelávania (1. stupňa základnej školy)

Profil absolventa našej ZŠ	Životné zručnosti
Žiak má osvojené základy funkčnej gramotnosti.	Som snaživý a vytrvalý, dosahujem svoje ciele.
Vie prezentovať získané vedomosti a zručnosti, pochopiť druhého, vyjadriť svoj názor, riešiť problémy, je otvorený novým informáciám. Pozná školské pravidlá a dodržiava ich.	Som žiak ZŠ.
Na primeranej úrovni ovláda cudzí jazyk a informačné technológie.	Dohovorím sa jednoducho s cudzincom
Vie pracovať samostatne, aj v tíme.	Som samostatný. Som súčasťou kolektívu.
Je tvorivý, komunikatívny, samostatný, empatický, asertívny, sebakritický, tolerantný, iniciatívny.	Nadväzujem priateľské kontakty. Som iniciatívny.
Pozná zásady zdravého životného štýlu.	

Ukončenie vzdelávania: Absolvent primárneho vzdelávania získa vysvedčenie.

3.2. Profil absolventa nižšieho sekundárneho vzdelávania (2. stupňa ZŠ)

Profil absolventa našej ZŠ	Životné zručnosti
Absolvent bude svojim vystupovaním robiť dobré meno škole, vytvárať dobré medziľudské vzťahy, správne hodnotiť svoju úlohu v školskom kolektíve, v rodine a v spoločnosti.	Som priateľ, mám nových eurokamarátov
Stará sa o svoje fyzické a psychické zdravie.	Som starostlivý, uvažujem, riešim problémy.
Kreatívne a empaticky bude vedieť	

riešiť problémy, uzatvárať kompromisy, tímovo pracovať, tvorivo kriticky a logicky myslieť.	→	Som člen tímu, spolupracujem.
Vie vyhľadávať, hodnotiť a spracovávať informácie z rôznych zdrojov a aplikovať ich v praxi.	→	Učím sa inak. Komunikujem cez internet.
Zaujíma sa o globálne problémy súčasného sveta, myslí a koná ekologicky.	→	Som zvedavý, objavujem svet. Som zodpovedný.
Náš absolvent dobre pozná svoj región a vie ho prezentovať. Dejiny vlastného národa vníma vo vzájomnom prepojení so svetovými dejinami. Dobre ovláda slovenský jazyk, dbá na kultúru svojho ústneho a písomného prejavu .	→	
Ako euroobčan ovláda a dorozumie sa v dvoch cudzích jazykoch	→	Učím sa cudzie jazyky. Som flexibilný, budúci euroštudent.
Kultivuje svoje estetické cítenie, snaží sa hľadať vlastné cesty sebaujadrnenia, budovať si vlastný vkus a imidž.	→	

Ukončenie vzdelávania: Absolvent nižšieho sekundárneho vzdelávania získa vysvedčenie.

4. Vzdelávacie oblasti a prierezové témy

Vyučovací jazyk

Výchova a vzdelávanie sa uskutočňuje v slovenskom jazyku alebo v jazyku národnostnej menšiny.

Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov

Deťom cudzincov, ktoré sa vzdelávajú v našej základnej škole sa zabezpečuje na odstránenie jazykovej bariéry jazykový kurz štátneho jazyka.

Počas ich adaptačného obdobia v čase osvojovania si vyučovacieho jazyka sa pri ich hodnotení a klasifikácii odporúča postupovať podľa zákona a metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy.

Charakteristika odboru a vzdelania a jeho dĺžka

Primárne vzdelávanie poskytuje základy všeobecného vzdelania, osvojenie si elementárnej gramotnosti a kompetencií nevyhnutných pre ďalšie vzdelávanie. Formuje a rozvíja charakter žiaka v súlade s etickými hodnotami. Primárne vzdelávanie – prvý stupeň základnej školy tvorí 1. – 4. ročník základnej školy. Dĺžka trvania primárneho vzdelávania podľa tohto vzdelávacieho programu je štyri (4) roky.

Nižšie stredné vzdelávanie zabezpečuje rozvoj osobného potenciálu každého žiaka, jeho spôsobilostí, zručností a vedomostí potrebných v osobnom i občianskom živote a pre ďalšie vzdelávanie. Formuje a rozvíja charakter žiakov v súlade s etickými hodnotami. Nižšie stredné vzdelávanie – druhý stupeň základnej školy tvorí 5. – 9. ročník. Dĺžka trvania nižšieho stredného vzdelávania podľa tohto vzdelávacieho programu je päť (5) rokov.

Forma výchovy a vzdelávania

Výchova a vzdelávanie sa **na prvom a druhom stupni** základnej školy organizuje dennou formou. Denná forma štúdia sa môže uskutočňovať aj ako dištančná:

- v celom rozsahu vzdelávania zabezpečeného školou pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku individuálnym vzdelávaním, preto, že ich zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole alebo preto, že boli vzatí do väzby alebo sú vo výkone trestu odňatia slobody;
- v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku podľa individuálneho učebného plánu,
- v rozsahu podľa odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, ktorí sú vzdelávaní podľa individuálneho vzdelávacieho programu alebo ktorí sú žiakmi so všeobecným intelektovým nadaním,
- v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy, ministra školstva alebo inej oprávnenej osoby v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu pre všetkých žiakov; v rozsahu nevyhnutne potrebnom, najviac však 1 mesiac, z dôvodu havárie v budove školy alebo rekonštrukcie budovy školy

Vzdelávacie oblasti

1. **Jazyk a komunikácia** (predmety – SJL, cudzí jazyk - ANJ, NEJ, RUJ)
2. **Matematika a práca s informáciami** (predmety - MAT, INF)
3. **Človek a príroda** (predmety – PRV, PRI, FYZ, CHEM, BIO, FES)
4. **Človek a spoločnosť** (predmety – PRV, VLA, DEJ, GEO, OBN, SON – Svet okolo nás)
5. **Človek a hodnoty** (predmety – ETV, NAV: Katolícka cirkev, Evanjelická cirkev a. v.,)
6. **Človek a svet práce** (predmety – PRV, TECH, prírodovedné a praktické zručnosti)
7. **Umenie a kultúra** (predmety – VYV, HUV)
8. **Zdravie a pohyb** (predmety – TSV, SPP)

Vysvetlenie:

SJL - slovenský jazyk a literatúra, ANJ – anglický jazyk, NEJ – nemecký jazyk, RUJ – ruský jazyk,

Mat – matematika, INF – informatika

PRV – prvouka, PRI – prírodoveda, FYZ – fyzika, CHEM – chémia, Bio – biológia, FES – fenomény sveta,

VLA – vlastiveda, DEJ – dejepis, GEO – geografia, OBN – občianska náuka, SON – svet okolo nás,

ETV – etická výchova, NAV – náboženská výchova,

PRV – pracovné vyučovanie, TECH – technika, PPZ – prírodovedné a praktické zručnosti,

VYV – výtvarná výchova, HUV – hudobná výchova,

TSV – telesná a športová výchova, ŠPP – športová a pohybová príprava

5. Vzdelávacie štandardy

- sú povinnou a neoddeliteľnou súčasťou iŠkVP (príloha č. 2 k iŠkVP pre 1. stupeň ZŠ a iŠkVP pre 2. stupeň ZŠ),
- vzdelávacie štandardy pre slovenský jazyk ako druhý jazyk ako súčasť jazykovej podpory pre deti cudzincov podľa Dodatku č. 13 k štátnemu vzdelávaciemu programu schválenému Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6.2.2015 pod číslom 2015-5129 / 1758:1-10A0 a pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0 s platnosťou od 1.9.2015 (príloha č. 3 k iŠkVP)
- vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah jednotlivých vyučovacích predmetov.

Vzdelávacie štandardy každého predmetu pre 1. a 2. stupeň ZŠ

- Vzdelávacie štandardy iŠkVP sú zverejnené na <https://www.statpedu.sk/sk/svp/inovovanystatny-vzdelavaci-program/> pre 1. stupeň a 2. stupeň
- **Profil absolventa príslušného stupňa** vzdelávania v našej základnej škole je **uvedený v Kapitole 3.**
 - Podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie (1. stupeň) a Štátneho vzdelávacieho programu nižšie stredné vzdelávanie (2. stupeň) sa môžu naposledy vzdelávať žiaci, ktorí nastúpili do prvých ročníkov v školskom roku 2025/2026.

V podmienkach našej školy máme tieto možnosti:

- a) Vzdelávacie štandardy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre predmety, kde sa nezvyšuje hodinová dotácia v UP.
- b) Vzdelávacie štandardy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet, pričom sa mení kvalita vzdelávacieho štandardu – vo Vzdelávacích štandardoch predmetu sú osobitne vymedzené oblasti, kde sa mení kvalita výkonu, (napr. predmety, ANJ, MAT, SJL, DEJ, FYZ, CHEM, BIO a pod.).
- c) Naša škola vytvorila vzdelávacie štandardy pre nové predmety iŠkVP fenomény sveta (FES) , prírodovedné a praktické zručnosti ako alternatívny predmet k druhému CUJ od 7. ročníka a svet okolo nás v 2. a 3. ročníku.

[Učebné osnovy pre 1. a 2. stupeň Základnej školy Janka Matúšku v Dolnom Kubíne](#)

REALIZÁCIA PRIEREZOVÝCH TÉM V NAŠOM INOVOVANOM ŠKVP

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ (OSR)

Ciele

- rozvíjať u žiakov sebaúctu, sebareflexiu, sebadôveru,
- preberať zodpovednosť za svoje konanie,
- naučiť ich predchádzať sociálno-patologickým javom (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok),
- uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva, potreby a názory ostatných,
- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy.

Realizácia - výchovné a vzdelávacie stratégie (metódy a formy)

1. skupinová práca: diferencované úlohy, sebahodnotenie, kooperácia v skupine a medzi skupinami, sebaaprezentácia, objektívne hodnotenie iných, konštruktívna kritika (návrh iného riešenia)
2. tvorba projektov: diferencované úlohy, hodnotenie a sebahodnotenie, kooperácia v skupine a medzi skupinami, sebaaprezentácia, úvaha
3. diskusia, riadený rozhovor
4. modelové situácia: vopred pripravené alebo náhodne vybrané
5. zážitkové učenie: riešenie bežných životných situácií v teréne (doma, v škole, v sociálnej skupine,...), návštevy knižníc, galérií, múzeí, kultúrnych podujatí,...
6. besedy a prednášky
7. didaktické hry, súťaže
8. práca s literatúrou
9. využitie IKT a audiovizuálnej techniky

Realizuje sa ako:

- a) integrovaná súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vyučovacích predmetov na 1. a 2. stupni ZŠ;

VÝCHOVA K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU (VMR)

Ciele:

Prierezová téma VMR je zacielená na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby si žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti,
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských a partnerských vzťahov, manželstva a rodičovstva,
- osvojil zásady bezpečného správania a porozumel rizikám v oblasti sexuality,
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom každodennom živote.

Sféry prierezovej témy (témy)

- ISCED 1:**
1. Výchova v rodine
 2. Zásady zdravého života
 3. Negatívne dôsledky fajčenia, alkoholu a ďalších drog na zdravie a správanie človeka
 4. Rovnoprávnosť pohlaví
 5. Vznik a vývoj ľudského jedinca
 6. Zmeny v organizme dieťaťa v období puberty

- ISCED 2:**
1. Priateľstvo
 2. Kultivované dospievanie
 3. Anatómia a fyziológia rozmnožovacích ústrojov
 4. Zodpovedný prístup k sexualite
 5. Negatívny vplyv drogových závislostí na sexuálne a reprodukčné zdravie
 6. Zásady bezpečného správania

Realizácia – výchovné a vzdelávacie stratégie (metódy a formy)

- Metódy dialogické**
- dialóg v celej triede (frontálna forma)
 - dialóg v skupine žiakov (skupinová forma)
 - dialóg vo dvojici

- Metódy problémové**
- konfliktná metóda
 - metóda incidentu
 - skupinové riešenie problému
 - metóda výberu vhodného riešenia

- Inscenačné metódy**
- štruktúrne (každý žiak má k dispozícii opis svojej roly - úlohy)
 - mnohostranné hranie úloh

Realizuje sa ako integrovaná súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných vyučovacích predmetov na 1. a 2. stupni ZŠ.

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA (ENV)

Cieľ

Environmentálna výchova vedie žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov medzi organizmami a vzťahom človeka k životnému prostrediu. Ide o rozvíjanie a najmä pochopenie nevyhnutného prechodu k udržateľnému rozvoju spoločnosti, ktorý umožňuje sledovať a uvedomovať si dynamicky sa vyvíjajúce vzťahy medzi človekom a prostredím, kde sú vzájomne prepojené aspekty ekologické, ekonomické a sociálne.

Sféry (tematické okruhy):

I. Ochrana prírody a krajiny

- **les** (význam lesa, funkcia lesného ekosystému, les v našom prostredí, vzájomné vzťahy v ekosystéme lesa, negatívne dôsledky odlesňovania na životné prostredie).
- **pole** (význam, zmeny krajiny vplyvom činnosti človeka, spôsoby hospodárenia na poli, okolie polí),
- **vodné zdroje** (ľudské aktivity spojené s vodným hospodárstvom, hospodárenie s vodou),
- **more** (druhovú rozmanitosť, význam pre biosféru, morské riasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého),
- **tropický dažďový prales** (druhovú rozmanitosť, miznutie tropických dažďových pralesov a ich následky na ekologickú rovnováhu Zeme),
- **ľudské sídlo** – mesto – dedina (umelý ekosystém, jeho funkcia a vzťah k okoliu, aplikácia na miestne podmienky),
- **urbanizácia** - vplyv na prírodu a krajinu, kultúrna krajina (pochopenie dôsledkov rozhodnutí a činnosti ľudí v minulosti na súčasný stav životného prostredia).

II. Zložky životného prostredia

- **Voda** (význam vody, kolobeh vody, ochrana jej čistoty, ohrozovanie vôd, pitná voda u nás a vo svete, čistenie odpadových vôd, spôsoby riešenia).
- **Ovzdušie** (význam pre život na Zemi, klimatické zmeny, zdroje znečistenia, čistota ovzdušia).
- **Pôda** (význam pôdy pre život na Zemi, ochrana pôdy, dôsledky erózie, znečisťovanie pôdy – odpadové skládky, priemysel, poľnohospodárstvo).
- **Zachovanie biodiverzity** (význam druhej rozmanitosti pre zachovanie biologickej rovnováhy na Zemi a jej ochrana).

III. Prírodné zdroje, ich využívanie, ochrana

- Význam prírodných zdrojov pre človeka
- Obnoviteľné prírodné zdroje
- Neobnoviteľné prírodné zdroje
- Racionálne využívanie prírodných zdrojov vo vzťahu k udržateľnému rozvoju
- Využívanie alternatívnych zdrojov energie

IV. Ľudské aktivity a problémy životného prostredia

- **Poľnohospodárstvo a životné prostredie, doprava a životné prostredie** (význam, vývoj, energetické zdroje dopravy a ich vplyv na prostredie, druhy dopravy a ekologická záťaž, doprava a globalizácia).
- **Priemysel a životné prostredie** (priemyselná revolúcia a demografický vývoj, vplyv priemyslu na prostredie, spracovávané materiály a ich pôsobenie na životné prostredie, vplyv právnych a ekonomických nástrojov na vzťah priemyslu k ochrane životného prostredia, priemysel a udržateľný rozvoj spoločnosti).
- **Odpady a spôsoby hospodárenia s odpadmi** (odpady a príroda, princípy a spôsoby hospodárenia s odpadmi, druhy odpadu, likvidácia, triedenie, recyklovanie odpadu).
- **Ochrana prírody a kultúrnych pamiatok** (význam ochrany prírody a kultúrnych pamiatok, ochrana mestských pamiatok zaradených do zoznamu Svetového dedičstva, právne riešenie u nás , v EÚ a vo svete).

- **Zmeny v krajine** (dôsledky urbanizácie – narušovanie prírodných ekosystémov, záber poľnohospodárskej pôdy, územné plánovanie z hľadiska ochrany životného prostredia).
- **Dlhodobé programy zamerané na zvyšovanie ekologického vedomia ľudí** (Agenda 21, Deň Zeme, Deň životného prostredia OSN...).

V. Vzťah človeka k prostrediu

- **Naše mesto, obec** (prírodné zdroje, ich pôvod, spôsoby využívania a riešenia odpadového hospodárstva, príroda a kultúra nášho okolia a jej ochrana).
- **Náš životný štýl** (spotreba vecí, energie, odpady, vplyv na prostredie).
- **Lokálne a globálne ekologické problémy** (príklad problému, jeho príčina, dôsledok , súvislosť , možnosti a spôsoby riešenia, vlastný názor, jeho zdôvodnenie a prezentácia).
- **Prostredie a zdravie** (kvalita života, rozmanitosť vplyvov prostredia na zdravie, možnosti a spôsoby ochrany zdravia, environmentálne zdravie) nerovnomernosť života na Zemi (rozdielne podmienky prostredia a rozdielny spoločenský vývoj na Zemi, príčiny a dôsledky globálnych ekologických problémov a princípy udržateľnosti rozvoja).

Realizácia - výchovné a vzdelávacie stratégie (metódy a formy)

Účinná realizácia environmentálnej výchovy v škole vyžaduje komplexný prístup zo strany učiteľov a vychovávateľov. Je potrebné stanoviť si primerané a kontrolovateľné ciele pre každú tému učiva a urobiť optimálny výber metód a foriem práce. Pri realizácii environmentálnej výchovy treba voliť také metódy, formy a prostriedky práce, ktoré rozvíjajú poznávacie schopnosti a sociálne zručnosti žiakov. Súčasne prispievajú k pozitívnym emocionálnym zážitkom a získavaniu vedomostí o vzťahoch medzi organizmami a vzťahu človeka k životnému prostrediu.

Okrem klasických metód (motivačný rozhovor, vysvetľovanie, rozprávanie, precvičovanie a opakovanie učiva) budeme veľký dôraz klásť na:

- začlenenie práce s encyklopédiami, kartografickým materiálom, práce s literatúrou - a doplňujúcimi zdrojmi,
- samostatné vyhľadávanie informácií, vedenie žiakov k samostatnej práci pri vypracovávaní referátov a projektov,
- maximálne využitie IKT vo výučbe – výukové programy, dataprojektor, počítač, DVD filmy,
- využitie didaktických hier - zemepisné tajničky, doplňovačky, osemsmernky, kvízy

A/ Metódy

1 Motivačné metódy:

- a) **motivačné rozprávanie** (približovanie obsahu učenia),
- b) **motivačný rozhovor** (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov),
- c) **motivačný problém** (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému),
- d) **motivačnú demonštráciu** (vzbudenie záujmu pomocou ukážky).

2. Expozičné metódy:

- a) **rozprávanie** (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie),
- b) **vysvetľovanie** (logické systematické sprostredkovanie učiva),
- c) **rozhovor** (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie),
- d) **beseda** (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom),
- e) **demonštračná metóda** (demonštrácia obrazov, modelov, experiment),
- f) **inscenačné hry** – hranie rolí, dramatizácia

3. Problémové metódy:

- a) **heuristická metóda** (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení)
- b) **projektová metóda** (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

4. Práca s knihou a textom

(čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií),

5. Samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

6. Aktivizujúce metódy:

- a) **diskusia** (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovaní za účelom riešenia daného problému),
- b) **didaktické hry** (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti),
- c) **kooperatívne vyučovanie** (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).

7. Fixačné metódy - metódy opakovania a precvičovania:

- a) ústne a písomné opakovanie,
- b) opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry,
- c) domáce úlohy).

B/ Formy vyučovania:

a) ako integrovaná súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných vyučovacích predmetov,

- ☒ frontálne vyučovanie,
- práca v skupinách,
- kooperatívne vyučovanie,
- práca vo dvojiciach,
- práca na školskom pozemku,
- vychádzka,
- exkurzia,
- fenologické pozorovanie,
- starostlivosť o bylinkovú špirálu,

b) projektový týždeň v rozsahu max. 20 hodín

MEDIÁLNA VÝCHOVA (MDV)

Hlavným cieľom mediálnej výchovy je získať a rozvíjať mediálnu gramotnosť, mediálne kompetencie a schopnosť prijímať, analyzovať, hodnotiť a zaujať vlastný názor k mediálnym obsahom.

Ciele mediálnej výchovy Žiak sa naučí:

- orientovať v druhoch médií a v ich produktoch,
- uvedomiť si pozitíva a negatíva v rôznych typoch médií, - formovať vlastný názor na médiá a obhájiť si ho.

Realizácia – výchovné a vzdelávacie stratégie (metódy a formy):

- A) kritické čítanie – argumentácia mediálneho textu a jeho interpretácia

- B) stavba mediálnej správy
- C) fungovanie a vplyv médií v spoločnosti

Metódy a formy:

1. tvorba mediálnej správy,
2. skupinová práca,
3. práca v realizačnom tíme,
4. spracovávanie a vyhodnocovanie podnetov z médií,
5. triedenie informácií,
6. modelová situácia,
7. hra,
8. diskusia,
9. beseda,
10. tvorba časopisu,
11. brainstorming,
12. interview,
13. reprodukcia textu, 14. dramatizácia textu.

Realizuje sa ako integrovaná súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných vyučovacích predmetov na 1. a 2. stupni ZŠ.

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA (MUV)

Ciele

- viesť žiakov ku kultúrnemu sebauvedomeniu , k vnímaniu vlastných emocionálnych a sociálnych väzieb na kultúru okolia .
- Poskytovať dostatok podnetov pre zažitie rôznorodosti sveta .
- Rozvíjať poznanie kultúr a spolupracovať s nositeľmi iných kultúr v duchu tolerancie a vzájomnej úcty.

Realizácia - výchovné a vzdelávacie stratégie (metódy a formy):

A/ Zážitkové a skúsenostné metódy

1. hra,
2. pozorovanie,
3. opis,
4. riadený rozhovor,
5. projektové vyučovanie ,
6. dramatizácia ,
7. práca s knihou, 8. tvorba príbehu a pod.

B/ Kooperatívne metódy

1. metóda brainstormingu,
2. skupinová práca, 3. skupinové vyučovanie,
4. práca vo dvojiciach .

Realizuje sa ako integrovaná súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných vyučovacích predmetov na 1. a 2. stupni ZŠ.

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA (OŽŽ)

Povinné učivo, ktoré nie je samostatným predmetom je súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Poskytuje žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a formuje ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, zdravia a života iných ľudí. Učivo obsahuje opatrenia a popis činností pri záchrane života, zdravia a majetku obyvateľov pri odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí.

Ciele

Žiaci:

- získajú nevyhnutné vedomosti, zručnosti a návyky potrebné na prežitie pri vzniku mimoriadnej udalosti a v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie,
- budú teoreticky a prakticky ovládať vybrané úlohy z tematiky riešenia mimoriadnych situácií – civilná ochrana;
- zo zdravotnej prípravy vedieť poskytnúť predlekársku prvú pomoc;
- vedieť zvládnuť základné činnosti pri pohybe a pobyte v prírode;
- vzhľadom na vek a pohlavie optimálne zvyšovať psychickú, fyzickú pripravenosť a odolnosť pre prípad vzniku predpokladaných mimoriadnych situácií.

Sféry (tematické celky):

- I. Riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana
- II. Pohyb a pobyt v prírode
- III. Zdravotná príprava

Realizácia - výchovné a vzdelávacie stratégie (metódy a formy):

A/ Metódy

1. Slovné metódy

- a. Monologické (rozprávanie, vysvetľovanie, výklad, prednáška)
- b. Dialogické (rozhovor, dialóg, diskusia, beseda)
- c. Metódy práce s textom (učebnicou, knihou, webovými článkami)

2. Demonštračné metódy

- a. Pozorovanie
- b. Názorná ukážka
- c. Demonštrácia statických obrazov (obrazy, grafy, nákresy)
- d. Projekcia statická (premietanie slajdov) a dynamická (animácie, videá)

3. Praktické metódy

- a. Návčik pohybových a praktických činností (jednoduché manuálne činnosti)
- b. Pracovné činnosti (práca v dielňach, laboratórne pokusy)
- c. Výtvarné a grafické činnosti (rysovanie)

4. Aktivizujúce metódy

- a. Diskusné (riadený rozhovor, diskusia)
- b. Situačné (riešenie problémových situácií a ich rozbor, hranie rolí)
- c. Didaktické hry (rôzne hry, súťaže, aktivity)

B/ Formy

Realizuje sa ako:

- a) V priebehu školského roka integrovaná súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných vyučovacích predmetov na 1. a 2. stupni ZŠ;
- b) Kurzy v rámci týchto organizačných foriem:
 - Didaktické hry (1. - 4. ročník)

1. Didaktické hry (DH) v 1. – 4. ročníku sa konajú v prírode 1 raz v roku v trvaní 4 hodín. Pred DH realizujeme deň prípravy najmä na teoretickú časť v rozsahu 2 – 4 hodín podľa náročnosti plánovaných činností. Didaktické hry nezamieňame s cvičeniami v prírode v rámci telesnej výchovy - učivo z turistiky.

2. Účelové cvičenia (ÚC) v 5. – 9. ročníku realizujeme v prírode 2 razy do roka po 5 hodín spravidla na jeseň a jar. Pred realizáciou ÚC vykonáme deň prípravy z teoretickej časti učiva v rozsahu 3 – 5 hodín podľa náročnosti obsahu a organizácie plánovaného ÚC. Učivo turistiky realizované v rámci telesnej výchovy formou cvičení v prírode nezamieňame s ÚC.

REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA (RLK)

Cieľ

- vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov.

Sféry prierezovej témy:

- I. Mój rodný kraj
- II. Objavujeme Slovensko
- III. Tradičná ľudová kultúra.

Realizácia - výchovné a vzdelávacie stratégie (metódy a formy):

1. výlet
2. exkurzia
3. návšteva regionálneho podujatia
4. beseda
5. rozhovor
6. literárno-dramatické formy
7. tvorba projektov
8. vlastná tvorba
9. zážitkové vyučovanie
10. práca s internetom

Realizuje sa v priebehu školského roka integrovaná súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných vyučovacích predmetov na 1. a 2. stupni ZŠ. Na 2. stupni ZŠ ako súčasť multikultúrnej výchovy.

DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI NA CESTNEJ PREMÁVKE (DOV)

Ciele:

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a správnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- osvojiť si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, ako chodec, cyklista, cestujúci(spolujazdec),
- naučiť deti pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v bežnom živote,
- zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,

- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich poriadok cestnej premávky.

Realizácia - výchovné a vzdelávacie stratégie (metódy a formy) na 1. stupni ZŠ:

1. práca s omaľovánkami,
2. hry zamerané na skvalitnenie prijímania a rozlišovania zmyslových vnemov,
3. tvorba dopravných kalendárov,
4. nácvik dopravných pesničiek, hranie scénok a divadelných predstavení s dopravnou tematikou,
5. nácvik vhodného a bezpečného správania v simulovaných i reálnych dopravných situáciách, 6. práca v tímoch na projektoch,
7. praktický výcvik na DDI alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy spojený s pozorovaním správania a konania žiakov,
8. vychádzka spojená s pozorovaním účastníkov cestnej premávky,
9. metóda auto regulácie a sebariadenia,
10. využitie informačných a komunikačných technológií.

Realizuje sa:

- a) ako integrovaná súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných vyučovacích predmetov,
- b) praktický výcvik dopravnej výchovy na dopravnom ihrisku,
- c) súčasť didaktických hier v prepojení na OŽZ.

5. UČEBNÉ OSNOVY (ďalej UO) – VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

- sú povinnou a neoddeliteľnou súčasťou iŠkVP (príloha č. 2 k iŠkVP pre 1. stupeň ZŠ a iŠkVP pre 2. stupeň ZŠ),
- vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah jednotlivých vyučovacích predmetov podľa učebného plánu (ďalej UP).
- **vzdelávacie štandardy** pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie vo vzdelávacej oblasti jazyk a komunikácia **sa dopĺňajú** vzdelávacím štandardom slovenský jazyk ako druhý jazyk ako súčasť jazykovej podpory pre deti cudzincov.

Učebné osnovy každého predmetu pre 1. a 2. stupeň ZŠ

Učebné osnovy iŠkVP sú zverejnené na <https://www.statpedu.sk/sk/svp/inovovany-statnyvzdelavaci-program/> pre 1. stupeň a 2. stupeň

Profil absolventa príslušného stupňa vzdelávania v našej základnej škole je v **Kapitole 3.**

V podmienkach našej školy máme tieto možnosti:

- a) UO sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre predmety, kde sa nezvyšuje hodinová dotácia v UP,
- b) UO sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet, pričom sa mení kvalita vzdelávacieho štandardu – v UO predmetu sú osobitne vymedzené oblasti, kde sa mení kvalita výkonu, (napr. predmety, ANJ, MAT, SJL, DEJ, FYZ, CHEM, BIO a pod.)
- c) naša škola vytvorila UO pre nové predmety iŠkVP fenomény sveta(FES) , prírodovedné praktiká ako alternatívny predmet k druhému CUJ od 7. ročníka a svet okolo nás v 2. a 3. ročníku

Vzdelávacie štandardy vymedzujú požiadavky, ktoré majú žiaci splniť v rámci konkrétneho časového intervalu – ročníka, stupňa. Tieto požiadavky sú formulované ako kompetencie, ktorých súčasťou sú vedomosti, spôsobilosti, zručnosti, postoje a hodnoty v kontexte vymedzeného obsahu vzdelávania.

Delia sa na výkonové a obsahové štandardy. Obsahujú štruktúru učebných cieľov. Patria k nim

- **spôsobilosti k celoživotnému učeniu sa** (používa rôzne učebné stratégie – spôsoby),
- **sociálne komunikačné spôsobilosti** (dorozumie sa s ostatnými a vie narábať s informáciami, porozumie),
- **spôsobilosť riešiť problémy** (hľadá vhodné postupy na vyriešenie problému),
- **spôsobilosti občianske** (dodržiava spoločnosťou dohodnuté normy a pravidlá),
- **spôsobilosti sociálne a personálne** (dokáže pracovať v tíme, rešpektuje ostatných),
- **spôsobilosti vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry** (orientuje sa v oblasti kultúry, pozná etiketu a správa sa podľa nej),
- **spôsobilosť uplatňovať základy matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky** (plní úlohy podľa svojho osobného maxima),
- **digitálna spôsobilosť** (vie používať IKT),
- **spôsobilosti smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti** (hľadá nové spôsoby riešenia úloh).

Kompetencie budú žiaci získavať a rozvíjať v procese učenia sa. Každý žiak ich bude zvládať svojim individuálnym tempom podľa svojich možností a schopností. K tomu je prispôsobený aj systém hodnotenia predmetu (viac v Klasifikačnom poriadku ZŠJMDK – príloha Školského poriadku ZŠJMDK.)

Realizácia NÁRODNÉHO ŠTANDARDU FINAČNEJ GRAMOTNOSTI – pozri Prílohu č. 2 k iškVP – **Finančná gramotnosť v podmienkach ZŠ Janka Matúšku** (dostupná na webovom sídle školy www.zsjmdk.edupage.org)

6. KOMPLETNÝ UČEBNÝ PLÁN k iškVP NAŠEJ ZŠ

- pozri Prílohu č. 1 k tomuto materiálu spolu s poznámkami k UP .

7. VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE (organizačné formy a metódy vyučovania)

Voľba vyučovacích stratégií - metód, foriem, techník je v kompetencii učiteľa. Hlavným kritériom ich výberu by mala byť miera efektivity plnenia vyučovacieho cieľa, pričom je žiaduce vhodne využívať alternatívne, aktivizujúce a progresívne formy a metódy vyučovania. Snažíme sa, aby vybrané metódy, formy boli veku primerané a podporovali motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov.

Pri výchove a vzdelávaní uplatňujeme:

7.1. Vzdelávacie zásady

- vytvorenie optimálnych podmienok,
- zásada primeranosti a individuálneho prístupu k žiakom,
- zásada spojenia teórie s praxou, školy so životom,
- zásada sústavnosti a postupnosti,
- snaha o zvýšenie vnútornej motivácie žiakov pozitívnym hodnotením.

7.2. Vzdelávacie metódy

- motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia,
- aktivizujúce metódy – diskusia, kooperatívne vyučovanie,
- praktické metódy,

- tvorivé metódy,
- vyučovanie pomocou didaktickej techniky,
- využívanie IKT vo vyučovaní.

7.3. Vzdelávacie formy

- frontálne,
- skupinová a párová práca,
- individuálna práca,
- hranie rolí,
- projektové vyučovanie.

Prehľad najčastejšie využívaných metód a foriem práce (výber závisí od predmetu a preberaného učiva).

Učiteľ sa usiluje o to, aby poskytoval podnety pre tvorivú aktivitu žiakov. Často využíva vyučovanie v netradičných priestoroch (knižnica, galéria) formou exkurzií, vychádzok, besied a pod. Rozvoj všetkých stránok osobností žiaka podporuje najmä zážitkové učenie. Čím je žiak aktívnejší, tým je jeho učenie efektívnejšie.

Učebnú aktivitu väčšinou začínajú informácie učiteľa a učebné úlohy javoch a pozorovaných objektoch. zadávané učiteľom. Dôležité sú aktivity na rozprávanie vlastných skúseností žiakov o veciach, **Viac - pozri rozpracované učebné osnovy každého predmetu [TU](#).**

Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov

Pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu sa berie ohľad na individuálne výchovnovzdelávacie potreby žiaka – dieťaťa cudzinca¹(ďalej len „žiak – cudzinec“) a uplatňujeme podporné opatrenia v rozsahu a intenzite, ktorá zodpovedá jeho potrebám.

Podporné opatrenia môžu byť zamerané na:

- uplatňovanie personalizovaného a diferencovaného prístupu úpravou cieľov a obsahu výchovy a vzdelávania, metód, foriem a prístupov vo výchove a vzdelávaní, vrátane metód a foriem skúšania a hodnotenia;
- podporu na osvojovanie si štátneho (slovenského) jazyka a podporu na osvojovanie si vyučovacieho jazyka školy, pokiaľ ním je iný ako slovenský jazyk²,
- využívanie kompenzačných a špeciálnych edukačných pomôcok;
- identifikáciu potrieb, prekážok a bariér vo výchove a vzdelávaní formou pedagogickej a orientačnej diagnostiky, monitoringu a hodnotenia rizík.

Úprava cieľov a obsahu výchovy a vzdelávania sa môžeme realizovať formou rozloženia v rámci vzdelávacieho cyklu či stupňa vzdelania, tzn., že pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu sa berie ohľad na úroveň doterajšieho vzdelania, ovládanie vyučovacieho jazyka a na ďalšie individuálne osobitosti žiakov – cudzincov.

Hodnotenie žiakov – cudzincov je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, tak ako aj u ostatných žiakov školy. Vo všeobecnosti u všetkých žiakov – cudzincov zaradených na základné vzdelávanie v adaptačnom období³zohľadňujeme pri hodnotení nedostatočnú znalosť štátneho jazyka, resp. vyučovacieho jazyka, nakoľko sa jedná o závažnú súvislosť, ktorá ovplyvňuje výkon žiaka. Základná škola môže zohľadniť úroveň ovládania štátneho jazyka žiaka – cudzinca aj v ďalších rokoch jeho vzdelávania³⁰. Žiaka – cudzinca hodnotíme individuálne, prispôbujeme jeho hodnotenie špecifickým potrebám a rozvojovým možnostiam.

¹ § 146 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z.

² § 145a zákona č. 245/2008 Z. z.

³ Adaptačné obdobie žiaka - cudzinca je obdobie prvého roku vzdelávania (t. j. dve hodnotiace obdobia/jedno hodnotiace obdobie predstavuje jeden polrok školského roka) žiaka v škole na území Slovenskej republiky. ³⁰ § 55 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z.

System hodnotenia žiaka – cudzinca nastavujú pedagogickí zamestnanci v spolupráci s odbornými zamestnancami alebo so školským podporným tímom, respektíve s odbornými zamestnancami zariadenia poradenstva a prevencie.

Počas adaptačného obdobia žiaka – cudzinca, v čase osvojovania si vyučovacieho jazyka školy, sa odporúča pri priebežnom aj súhrnnom hodnotení využívať prevažne slovné hodnotenie, a to najmä u žiakov 1. stupňa základnej školy. U žiakov 2. stupňa základnej školy sa odporúča hodnotiť slovne, prípadne doplniť klasifikáciu slovným hodnotením (tzv. kombinované hodnotenie). Pokiaľ je to možné, pri hodnotení žiaka – cudzinca sa zohľadňujeme aj výsledky predchádzajúceho vzdelávania na škole v cudzine (dostupné v listinnej alebo digitálnej podobe).

Ak sa trieda, v ktorej je zaradený žiak – cudzinec hodnotí klasifikačnými stupňami, odporúča sa žiakovi minimálne počas adaptačného obdobia upraviť formu hodnotenia. Iná forma hodnotenia pre tohto žiaka – cudzinca, sa uvedie do zázpisnice z pedagogickej rady aj s predpokladanou dĺžkou obdobia, počas ktorého bude tento žiak hodnotený inak ako ostatní žiaci príslušnej triedy v príslušnom vyučovacom predmete.

Ostatným žiakom triedy vysvetlí pedagogický zamestnanec daného predmetu, prečo je žiak – cudzinec hodnotený inak.

Základné princípy hodnotenia:

- prihliadať na úroveň ovládania vyučovacieho jazyka žiakom – cudzincom,
- hodnotiť pokrok a osvojenie si vzdelávacieho obsahu,
- zohľadňovať pri hodnotení individuálnu situáciu.

Žiakom – cudzincom sa na odstránenie jazykových bariér poskytuje Základná škola Janka Matúšku v Dolnom Kubíne **jazykovú podporu** na osvojenie si štátneho (slovenského) jazyka. Jazykovú podporu zabezpečuje škola v rozsahu podľa výsledkov jazykovej diagnostiky, aktuálne platných podmienok vzdelávania žiakov – cudzincov a podmienok školy. Jazykovú podporu poskytuje podľa rozhodnutia vedenia školy pedagogický zamestnanec školy, alebo škola sprostredkuje jazykový kurz zabezpečovaný externým poskytovateľom, ktorý je realizovaný priamo v škole, mimo školy alebo dištančnou formou prostredníctvom prostriedkov založených na využívaní počítačových sietí. V prípade dištančnej formy si žiak zabezpečuje materiálno-technickú asistenciu zo strany školy. Škola vytvára skupiny od 1 do 8 žiakov. Skupina môže byť z hľadiska prvého (materinského) jazyka žiakov a veku zmiešaná.

Na základe výsledkov jazykovej diagnostiky je žiak – cudzinec zaradený do jedného z troch variantov jazykovej podpory.

Žiak – cudzinec bez znalosti slovenského jazyka ⁴ je vzdelávaný v rámci intenzívnej jazykovej podpory podľa vzdelávacieho štandardu pre slovenský jazyk ako druhý jazyk – úroveň 1 s minimálnou časovou dotáciou 48 hodín a s odporúčanou časovou dotáciou 200 vyučovacích hodín.

Žiakovi – cudzincovi so základnou úrovňou ovládania slovenského jazyka (približne na úrovni A1 – A2 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky) sa poskytuje jazyková podpora podľa vzdelávacieho štandardu pre slovenský jazyk ako druhý jazyk – úroveň 2 s minimálnou časovou dotáciou 64 hodín a s odporúčanou časovou dotáciou 150 vyučovacích hodín.

Žiakovi – cudzincovi s dostatočnou znalosťou slovenského jazyka (prahová úroveň, t. j. približne na úrovni B1 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky) je poskytovaná individuálna jazyková podpora podľa jeho potrieb a nárokov vzdelávania. V prípade nedostatočnej znalosti akademického jazyka je sa realizuje jazyková podpora s časovou dotáciou 100 vyučovacích hodín prispôbená individuálnym jazykovým potrebám žiaka. Podpora je poskytovaná súbežne aj v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu.

⁴ Žiak na najnižšej úrovni ovládania jazyka nedokáže odpovedať na otázky týkajúce sa jeho osoby a rodiny, aj keď mu partner v komunikácii aktívne pomáha. Nerozumie bežným frázam. Neovláda elementárnu slovnú zásobu a elementárne gramatické pravidlá používané v najfrekvencovanejších komunikačných situáciách. Neovláda dostatočne slovenskú abecedu.

Žiakovi – cudzincovi s potrebou podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka v národnostných školách alebo národnostných triedach môže škola poskytnúť podporu cez rozšírené vzdelávanie v rámci povinného vyučovacieho predmetu, voliteľného vyučovacieho predmetu, kurzu či doučovania so zameraním na osvojovanie si vyučovacieho jazyka školy. V prípade jazykového kurzu môže žiakovi škola sprostredkovať aj cez externého poskytovateľa, ktorý je realizovaný priamo v škole, mimo školy alebo dištančnou formou prostredníctvom prostriedkov založených na využívaní počítačových sietí. V prípade dištančnej formy sa odporúča žiakovi zabezpečiť materiálno-technickú asistenciu zo strany školy.

Žiaci – cudzinci v národnostných školách a národnostných triedach, ktorí taktiež neovládajú slovenský jazyk, postupujú pri osvojovaní si slovenského jazyka spolu s ostatnými žiakmi. V prípade potreby, napríklad keď nastúpia do školy v inom ako 1. ročníku, môže škola využiť i vyššie zmienené podporné opatrenia na osvojenie si slovenského jazyka.

Škola môže na základe odporúčania zariadenia a poradenstva a prevencie a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu vypracovať pre žiaka individuálny vzdelávací program⁵. V rámci individuálneho vzdelávacieho programu na základe jazykovej diagnostiky škola upraví žiakovi vzdelávací program nahradením časti programu vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra. Ak ide o žiaka, ktorý sa začne na škole vzdelávať vo vyšších ročníkoch a ktorý sa vzdeláva v národnostných školách a národnostných triedach, škola upraví časť programu vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a slovenská literatúra vzdelávacím programom jazykového kurzu.

⁵ Podľa § 7a ods. 3 školského zákona.

8. OSOBITOSTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI V SÚLADE S PRINCÍPMI INKLUZÍVNEHO VZDELÁVANIA

Naša škola je otvorená pre žiakov so ŠVVP a zohľadňuje individuálne potreby žiakov s cieľom zabezpečiť rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj jeho schopností a osobností a s cieľom dosiahnuť primeraný stupeň vzdelania a jeho primerané začlenenie do spoločnosti.

Na podporu výchovy a vzdelávania žiaka so zdravotným znevýhodnením a žiaka s nadaním škola zabezpečí poskytnutie podporných opatrení⁶ podľa vyjadrenia pedagogického zamestnanca školy, odborného zamestnanca školy alebo zariadenia poradenstva a prevencie.

Tieto podporné opatrenia je škola povinná zabezpečiť v súlade s písomným vyjadrením riaditeľa školy, okrem prípadov, ak to vzhľadom na personálne, priestorové, materiálno-technické a finančné podmienky v navrhovanom rozsahu preukázateľne nie je možné.

8.1 Školský podporný tím

8.1.1 Rozsah odbornej starostlivosti

Činnosť školského podporného tímu je venovaná všetkým žiakom školy, za účelom podpory pozitívnych postojov vzájomnej spolupatričnosti a vzájomnosti, najmä k ľuďom s odlišnosťou a znevýhodnením. Osobitná starostlivosť je poskytovaná žiakom so ŠVVP (narušená komunikačná schopnosť, zmyslové a telesné postihnutie, viacnásobné postihnutie, pervazívne vývinové poruchy, poruchy pozornosti, správania, učenia a všeobecné intelektové nadanie). Okrem toho je intervencia zameraná aj žiakom, ktorí nie sú vedení ako žiaci so ŠVVP, ale vyžadujú individualizovaný diferencovaný prístup. Odborná starostlivosť je cieľená aj rodinám vyššie uvedených detí a pedagogickým zamestnancom školy.

Súčasťou odbornej starostlivosti je aj cieľená prednášková činnosť poskytovaná zamestnancom školy.

8.1.2 Hlavné úlohy podporného tímu

1. Priama intervenčná práca so žiakmi

- včasná pedagogická a odborná diagnostika v súčinnosti s poradenským zariadením,
- reedukácia, terapia, špeciálnopedagogická, psychologická a logopedická podpora,
- aktualizácia, realizácia IVVP,
- sledovanie sociálnych vzťahov v triedach, pomoc pri sociálnom, spoločenskom začlenení žiakov so ŠVVP,
- tvorba školských programov v triedach (emocionálna výchova, výchova k prosociálnosti, Program druhý krok), ktoré sú zamerané na formovanie pozitívnych postojov k ľuďom s odlišnosťou a znevýhodnením.

2. Preventívna a depistážna činnosť

- vyhľadávanie a identifikácia žiakov v riziku,
- vykonávanie depistážnych a skriningových programov,
- účasť na zápisoch žiakov do školy – 1.ročník.

3. Metodicko-odborná činnosť

- koordinuje úpravu učebných materiálov pre žiakov so ŠVVP,
- sprostredkováva informácie o jednotlivých žiakoch ostatným zainteresovaným pedagógom, vysvetľuje ich diagnózy,
- poskytuje odborné poradenstvo, konzultačné služby rodičom, zákonným zástupcom žiakov so ŠVVP, žiakom v riziku,

⁶ § 145a, § 145b školského zákona

- poskytuje konzultácie, odborné poradenské služby a metodickú pomoc pedagógom školy, v ktorej pôsobí,
- ponuka školení, vzdelávania, kurzov pre žiakov, budúcich prvkov, pedagógov,
- spolupráca a komplexný systém s ostatnými organizáciami (CPPPaP, ČŠPP, krízové centrá, DC, LVS, RC, kuratela, polícia) pri riešení náročnejších situácií,
- vzdelávanie tímu mimo školy/v škole napr. priamo v tímovej práci,
- odborná príprava pedagogických a odborných zamestnancov.

4. Administratívna a dokumentačná činnosť

- zaisťuje a aktualizuje potrebnú dokumentáciu spojenú so žiakmi so ŠVVP ☒
podieľa sa na spracovaní štatistík školy

1. Materiálno-technické zabezpečenie odbornej činnosti

- pracuje s špeciálnymi edukačnými publikáciami a vyučovacími pomôckami, kompenzačnými pomôckami, prístrojmi, IKT technológiami,
- upravuje prostredie na základe individuálnych potrieb žiaka, využíva špeciálne miestnosti, učebne (kabinety odborných zamestnancov).

8.1.3 Personálne zabezpečenie

Učiteľ, triedny učiteľ, asistent učiteľa, psychológ, špeciálny pedagóg, riaditeľ školy, CPPPaP, SCŠPP štátne orgány. Skupina je zložená podľa povahy riešenia ťažkostí a problémov.

8.2 Osobnosti výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením

Škola zabezpečuje:

Základná škola, ktorá vzdeláva žiakov so zdravotným znevýhodnením spolu s ostatnými žiakmi školy, vytvára podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania a odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a v spolupráci so školským podporným tímom.

Škola zabezpečí najmä:

- odborné personálne, materiálne, priestorové a organizačné podmienky zodpovedajúcim individuálnym potrebám žiaka so zdravotným znevýhodnením, ako aj systematickú spoluprácu školy s poradenským zariadením,
- vypracovanie individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý upravuje jednotlivé časti školského vzdelávacieho programu podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka, najmä obsah, metódy, formy alebo spôsoby hodnotenia a spoluprácu so zákonným zástupcom a pedagogickými a odbornými zamestnancami,
- využívanie rôznych odporúčaných foriem špecifickej pedagogickej a odbornej podpory a intervencie, ktoré podľa individuálnych potrieb žiaka môžu (ale nemusia) zahŕňať aj využívanie disponibilných hodín na výučbu špecifických vyučovacích predmetov⁷a/alebo na individuálne alebo skupinové vyučovanie v predmetoch, v ktorých sa žiak vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu;
- podmienky pre komplexný rozvoj osobnosti žiakov so zdravotným znevýhodnením
- uplatňovanie špecifických foriem komunikácie, alternatívnej a augmentatívnej komunikácie, prípadne iných jazykov a prostriedkov komunikácie,
- vyučovanie za pomoci ďalšieho pedagogického alebo odborného zamestnanca, individuálne alebo v skupinách na vyučovaní, prednostne v triede spolu s ostatnými žiakmi alebo mimo triedy, pričom obsah, formy a postup vyučovania sa konzultuje s príslušným učiteľom,

⁷ Podľa rámcových učebných plánov vzdelávacích programov pre žiakov so zdravotným znevýhodnením pre príslušný stupeň vzdelávania.

- možnosť učiteľom flexibilne prispôbiť rozsah a štruktúru vyučovacej hodiny zohľadňujúc momentálny psychický stav, správanie a potreby žiakov, ktoré sú dôsledkom ich zdravotného znevýhodnenia;
- podmienky pre komplexný rozvoj osobnosti žiakov so zdravotným znevýhodnením,
- v prípade, že špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú žiakovi so zdravotným znevýhodnením, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu školy, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu,
- odbornú diagnostiku a starostlivosť žiakom poskytovanú najmä individuálnou a skupinovou formou v nadväznosti na závery v spolupráci s príslušným zariadením poradenstva a prevencie,
- v edukácii žiakov so ŠVVP intenzívne spolupracujeme s odborníkmi z centier pedagogickopsychologického poradenstva a prevencie (CPaP), zo súkromných centier špeciálno-pedagogického poradenstva (SCŠPP) a s rodičmi,
- vzdelávanie žiakov zo SZP sa uskutočňuje v bežných triedach spolu s ostatnými žiakmi. V prípade potreby škola využíva individuálny vzdelávací program pre konkrétneho žiaka (vypracovaný na jeden, viacero alebo aj všetky vyučovacie predmety) v súlade s odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu žiaka,
- odbornú prípravu pedagogických a odborných zamestnancov.

Žiak so zdravotným znevýhodnením sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu a učebného plánu školy. Ak špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú žiakovi so zdravotným znevýhodnením, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu školy, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

Pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou ľahkého stupňa a žiakov s vývinovými poruchami ľahkého stupňa, ktorí k 1. septembru dosiahli fyzický vek šesť rokov, nepokračujú v plnení povinného predprimárneho vzdelávania, a nie je u nich predpoklad zvládnutia prvého ročníka základnej školy, škola môže zriadiť úvodný ročník⁸. V prípade, ak škola zriadi úvodný ročník, zaradí jeho vzdelávací program do školského vzdelávacieho programu.

Individuálny vzdelávací program žiaka so zdravotným znevýhodnením vypracováva na základe odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie a po konzultácii so zákonným zástupcom žiaka, a ak ide o žiaka základnej školy najmenej v piatom pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, pedagogickým asistentom a odborným zamestnancom školy, prípadne aj s ostatnými vyučujúcimi. Pri tvorbe individuálneho vzdelávacieho programu je možné vychádzať zo vzdelávacích programov pre žiakov so zdravotným znevýhodnením. Primárne sa prihliada na individuálne špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby konkrétneho žiaka.

V špeciálnych triedach pre žiakov so zdravotným znevýhodnením sa žiaci vzdelávajú podľa vzdelávacích programov pre žiakov podľa druhu zdravotného znevýhodnenia⁹. Ak zdravotné znevýhodnenie žiakovi špeciálnej triedy znemožňuje, aby sa vzdelával podľa vzdelávacieho programu podľa druhu zdravotného znevýhodnenia, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý rešpektuje jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby.

8.3 Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Pri výchove a vzdelávaní žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia naša škola v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania a v spolupráci so školským podporným tímom:

- prispôsobuje metódy a formy vzdelávania podľa individuálneho prístupu tak, aby boli žiaci podporení a motivovaní sa efektívne vzdelávať;
- kontinuálne rieši ťažkosti vo vzdelávaní, s využitím podpory pedagogického asistenta, odborných zamestnancov,

⁸ § 29 ods. 9 písm. a), b)

⁹ Vzdelávacie programy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením sú zverejnené na webovom sídle Národného inštitútu vzdelávania a mládeže

- snaží sa vytvárať podmienky pre žiakov zo SZP a ich rodičov pre pravidelnú dochádzku na vyučovanie;
- motivuje a vytvára podmienky pre žiakov s ohľadom na ich pokračujúce vzdelávanie, pôsobenie na trhu práce a praktický život;
- pripravuje aktivity, v ktorých môžu žiaci prejavíť a uplatniť svoje záujmy, silné stránky a schopnosti;
- vytvára podmienky pre komplexný rozvoj osobnosti žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia;
- v prípade odlišného materinského jazyka žiaka škola v obsahu a metódach vyučovania individuálne zohľadní mieru jeho znalosti vyučovacieho jazyka.

8.4 Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním je umožniť im vzdelávať sa a rozvíjať v súlade s ich vývinovými charakteristikami (napr. akcelerovaný kognitívny vývin) a s prihliadnutím na možné vývinové špecifiká, súvisiace s ich nadaním (napr. asynchrónny vývin).

Nadaný žiak sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu a učebného plánu školy, ktorý vychádza zo vzdelávacích programov zameraných na príslušné nadanie.

Ak špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú nadanému žiakovi, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu školy, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý obsahuje podporné opatrenia na základe vyjadrenia pedagogického zamestnanca, odborného zamestnanca školy alebo zariadenia poradenstva a prevencie. Individuálny vzdelávací program nadaného žiaka vypracováva po konzultácii so zákonným zástupcom žiaka, a ak ide o žiaka základnej školy najmenej v piatom ročníku aj po konzultácii s týmto žiakom, pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, pedagogickým asistentom a odborným zamestnancom školy, prípadne aj s ostatnými vyučujúcimi. Pri tvorbe individuálneho vzdelávacieho programu je možné vychádzať zo vzdelávacieho programu pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním¹⁰. Je potrebné prihliadať primárne na individuálne špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby konkrétneho žiaka, vrátane potrieb vyplývajúcich zo zdravotného alebo sociálneho znevýhodnenia.

Triedy s rozšíreným vyučovaním niektorých predmetov alebo športové triedy možno zriaďovať aj pre tých žiakov, ktorí neboli diagnostikovaní ako nadaní žiaci so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami, ale vybraní na základe kritérií určených riaditeľom školy. Za triedy pre žiakov s nadaním sú pokladané iba tie triedy, ktorých žiaci boli ako nadaní diagnostikovaní zariadením poradenstva a prevencie.

Vo všetkých organizačných formách vzdelávania Základná škola Janka Matúšku v Dolnom Kubíne zabezpečuje žiakom s nadaním špecifické podmienky pre úspešné rozvíjanie ich nadania a optimalizáciu vývinu ich osobnosti, najmä:

- špecifikovať v školskom vzdelávacom programe, resp. v individuálnom vzdelávacom programe ciele vzdelávania s ohľadom na druh a stupeň rozvíjaného nadania, na potrebu všestranného osobnostného rozvoja nadaných žiakov a na prípadné špecifické vývinové charakteristiky, súvisiace s nadaním (napr. asynchrónia, dysfunkčný perfekcionizmus, senzitivita),
- zabezpečiť vzdelávanie nadaných žiakov materiálne, metodicky i personálne,
- v prípade potreby spolupracovať so psychológom, prípadne s iným odborným zamestnancom,
- v prípade umelecky nadaných žiakov spolupracovať s odborným pedagógom konkrétnej umeleckej disciplíny a športovo nadaných žiakov so športovým trénerom,
- akceptovať nadaných žiakov a rešpektovať špecifiká ich osobnosti a správania,
- dbať na komplexný rozvoj osobnosti nadaných žiakov,

¹⁰ Vzdelávací program pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním je zverejnený na webovom sídle Národného inštitútu vzdelávania a mládeže.

- zamestnávať žiakov zmysluplne, zadávať im stimulujúce úlohy a uplatňovať diferencovaný prístup vo vyučovaní, vrátane postupov zameraných na rozvoj samostatnosti a tvorivosti žiakov, napr. projektové vyučovanie,
- umožniť žiakom vzdelávanie pod vedením tútora alebo vzdelávanie v konkrétnom predmete pod vedením učiteľa školy vyššieho stupňa,
- viesť žiakov k realistickému hodnoteniu vlastných schopností i výsledkov svojej práce, sebareflexii a seba prijatiu,
 - viesť žiakov k vzájomnej spolupráci.

8.5 Všeobecné zásady pri práci so žiakmi so ŠVVP v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

8.5.1 Zásady pri práci so žiakmi s poruchou autistického spektra (aspergerov syndróm, vysokofunkčný autizmus)

Požiadavky na úpravu prostredia:

- Zabezpečiť vzdelávanie v triede čo menším počtom žiakov - skúšanie sa realizuje mimo triedny kolektív, napr. v kabinete školského psychológa.
- Zabezpečiť nemennosť fyzického prostredia, v ktorom sa dieťa nachádza (moja lavica a môj priestor, kde cítim bezpečie)
- Viditeľný rozvrh (nielen školskej práce, ale aj oddychových chvíľ)- na nástenke, na viditeľnom mieste (vhodné vizuálne symboly- symbol ktorý bude zastupovať prácu a symbol pre oddychové činnosti).
- Farby (napr. pre každý predmet iná farba - plus popis, čo presne ten ktorý predmet obsahuje (pomôcky)- dosky.
- Škola zabezpečí podľa vlastných priestorových možností priestor pre relaxáciu, sociálny oddych (priestor kancelárie psychológa, príp. tichšie miesto mimo triedny kolektív (kabinet, v ktorom sa môže venovať „svojej“ aktivite- čítanie, maľovanie, atp), priestor na oddych alebo na relaxáciu v prípade, že je dieťa unavené resp. „sociálne presýtenie“- potreba ticha, samoty, klúdu.
- Na základe odborného posudku RŠ skráti počet vyučovacích hodín, príp. skrátenia výučby v určitých presných intervaloch počas školského roku (pred prázdninami- skôr, tiež počas týždňa- skrátenie vyučovania v ten daný deň, atď).

Skúšanie a hodnotenie:

- Učebné výsledky a postupy sa u takého žiaka posudzujú individuálne, objektívne, pričom pri hodnoteniach sa vždy musí prihliadať na vynaloženú snahu dieťaťa.
- Pri hodnotení nebrať do úvahy grafickú stránku písomného prejavu, ani úpravu zošitov.
- Úlohy nelimitovať! Na preverovanie vedomostí nežadávať krátke písomné opakovania.
- Pri skúšaní ústnou formou rešpektovať formu „otázka-odpoveď“- stručnejšie. Pri opakovaní používať formu testu (otázka - odpoveď. NIE otvorené otázky)!
- Počas výchovno-vzdelávacieho procesu používať v čo možno najväčšej miere názorné pomôcky (grafy, mapy, diagramy, vizuálne pomôcky, tabuľky, schémy).
- Vyučujúci umožnia pri písaní aj písomných opakovaniach využívať farby (farebné ceruzky na poznačenie, fixky na zvýraznenie).
- Škola zabezpečí NTB vo vyšších ročníkoch (slúži k rýchlejšiemu prepisu textov).

Modifikácia učebného plánu a učebných osnov Integrácia žiaka s PVP- Variabilná- Flexibilná-

Slovenský jazyk:

- Vyučujúci rešpektujú pomalšie pracovné tempo (písanie, hovorenie) – inštruujú žiaka pomaly, stručne a adresne.
- Vyučujúci redukovávajú požiadavky na písomný prejav (čo do rozsahu, aj formálnej stránky) - ☒ Vyučujúci dbajú na písanie krátkych textov. nie dlhé prepisy.
- Diktáty formou doplnovačky (aj to sa zamerať len na práve preberané učivo- napr. "skloňovanie"- jeden jav, nie viac!!) Nehodnotiť tzv. "drobné chyby, či chyby z nepozornosti- mäčkene, dlžne, čiarky- resp. sa hodnotia s väčšou toleranciou.
- Preskúšanie žiaka s PVP sa uskutočňuje jednoduchou formou (jeden príklad, jednu úlohu, nie variovanie). nedávať mu písomné činnosti, pri ktorých „ sa bude musieť rozpisovať“, poskytnúť mu pri písaní „barličky“oporu formou otázok na to, čo chcem vedieť.
- Aj pri čítaní - čo najkonkrétnejšie, vyhýbať sa príliš abstraktným, nejasným pojmom (problém v poézii, básňach - náročná na porozumenie a „čítanie medzi riadkami“).
- V nižších ročníkoch sa čítanie pred triedou sa realizuje len sporadicky. Preskúšanie čítania po predchádzajúcej príprave textu, alebo individuálnou formou.
- Vo vyšších ročníkoch overovať porozumenie textu len na textoch, ktoré dieťa s PVP subjektívne zaujali, netrvať na viacnásobnom čítaní jedného textu.

Cudzí jazyk

Vyučujúci:

- Berú do úvahy deficity v oblasti predstavivosti, podobné ťažkosti v slovenskom jazyku - uprednostňuje sa prekladanie viet pred voľbu vlastných viet pri rozsiahlejších textoch.
- Nezaťažujú dieťa dlhými prepismi, odpismi textov, slov.

Matematika

Vyučujúci:

- Učia žiaka jednému postup riešenia (viacero riešení zneistňuje).
- Rozkrokovávajú úlohu na menšie celky.
- Dávajú častú spätnú väzbu.
- Vedomosti overujúna menšom počte úloh (nevariuj)- nie dlhé výpočty.
- Zadávajú vhodné formy úloh - žiak priamo vpisuje odpoveď (nie prepisuje celý príklad). ☒ Rešpektujú slabšie jemnomotorických zručnosti žiaka (na geometrii rešpektovať aj náčrt) ☒ Vždy zohľadňujú individuálne pracovné tempo (nenechať ho „nudiť sa“).

Telesná výchova Vyučujúci:

- Rešpektujú, ak dieťa niečo neobľubuje, nenútiť ho do toho (napr. skupinové hry - kde sa vyžaduje vysoká flexibilita, pružné vyhodnocovanie jednotlivých herných situácií).
- citlivo zvažujú zapájanie dieťaťa s PVP sa do herných činností (v niektorých obzvlášť závažných prípadoch je vhodné eňa do telocvične vôbec nebrať).
- Vychádzajú z úrovne motorických a koordinačných zručností, zohľadňujú slabšie pohybové schopnosti pri hodnotení jeho výkonov

Všeobecne k predmetom:

- Žiak s poruchou autistického spektra môže mať problém s generalizáciou naučeného (zovšeobecňovaním, prenosom naučeného z jedného predmetu na iný - môže sa to javiť ako určitá „ nepružnosť“ myslenia)
- U týchto typov detí sa v priebehu roka striedajú tzv. lepšie a horšie obdobia, čo je potrebné rešpektovať a umožniť mu prípadné skrátenie výučby, predčasné ukončenie ročníka, príp. umožniť mu tzv. "sociálny oddych".
- Rešpektovať tiež jeho aktuálne psychické rozpoloženie (nezáujem o spoluprácu nemusí nutne znamenať „rebéliu“, ale tiež „sociálne preťaženie, únavu“.
- Tam, kde žiak má nadpriemerné schopnosti, ktoré sa následne odzrkadľujú v predmetoch, je vhodnou formou (nadstavbovej činnosti) projekt, prezentácia. Nemusí sa už učiť veci, ktoré má dávno zvládnuté a nudili by ho.

- Častým problémom bývajú výchovy (výtvarná výchova), kde môže mať žiak problém s porozumením abstraktných pojmov, príliš neurčitých tém, vhodné presne mu určiť a stanoviť, čo má robiť a ako (šablóny).
- **POZOR na prestávky!!** Nakoľko počas tejto doby je vyššia tendencia k nepredvídateľnosti, hluku, zabezpečiť počas tejto doby klud (v prípade, že to dieťa zle znáša).
- Dopredu bude informované o akejkolvek zmene v režimu dňa, výučby.

8.5.2 Zásady pri práci so žiakmi s vývinovými poruchami učenia

Slovenský jazyk

Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby ovplyvňujú najmä oblasť slovenského jazyka. Vyučujúci využívajú metódy tolerantného prístupu k týmto žiakom:

- Uprednostňujú ústnu formu skúšania s pomocou oporných bodov.
- Čítanie hodnotia miernejšie, zohľadňujú problémy v čítaní (v prípade dyslexie).
- Nežiadajú od žiaka dlhé čítaniu nahlas pred celou triedou, uprednostňujú čítanie jednoduchších úsekov textu, po jednej – dvoch vetách.
- Na domácu prípravu zadávajú žiakovi len primeranú časť textu (jeden dlhší odstavec alebo viac kratších). Platí zásada: čím väčšie problémy v čítaní, tým menej textu na čítanie.
- Žiak s vývinovými poruchami učenia sa horšie orientuje v texte, často nevie, kde ostatní čítajú, pretože nestačí sledovať bežné tempo čítania ostatných žiakov. Je preto vhodné ťažšie slová a slová so spoluhláskovými zhlukmi nacvičiť dopredu.
- Nehodnotia kvalitu písma a úpravu zošitov (v prípade dysgrafie).
- Zohľadňujú pomalé tempo písania.
- Zadávajú alternatívne formy diktátov:
- **Diktát sa realizujú formou doplnovačky** – je stavaný tak, že v ňom sledujeme len jeden gramatický jav, na kontrolu napísaného mu poskytneme dlhší čas
- **Diktát so školským špeciálnym pedagógom** – vhodný u žiakov, ktorí dostávajú z diktátov zlé známky, sú opakovane neúspešní, v triede pri diktátoch zlyhávajú
- Žiak so ŠPU máva často znížený jazykový cit, čo v praxi znamená, že sa dokáže naučiť základne pravopisné pravidlá, ale ich aplikácia mu robí ťažkosti, preto je vhodné u týchto žiakov aj **teoretické preskúšanie gramatických pravidiel** (vhodné ako alternatíva diktátu).
- Obmedzujeme alebo úplne vynechávame časovo limitované písomný tzv. päťminútovky.
- Veľké písomné práce brať do úvahy v menšej miere, výslednú známku generovať z výsledkov priebežného skúšania
- Na vyučovaní zapájať viaceré zmysly.
- Na konci hodiny konkrétne zhrnúť podstatu učiva, aby dieťa vedelo, čo sa naučilo a čo má vedieť.

Matematika, fyzika, chémia

Špecifické poruchy učenia zasahujú nielen oblasť slovenského jazyka, ale aj ostatné vyučovacie predmety. Preto aj v nich využívame niektoré z metód tolerantného prístupu k týmto žiakom:

Uprednostniť ústnu formu skúšania.

- Pri odpovedi (písomnej, ústnej) uprednostniť základné typy príkladov.
- V prípade písomnej práce redukovať množstvo úloh, aby bolo schopné skončiť v rovnakom čase ako ostatní. Úlohy dostane napísané na papieri, neodpisuje ich z tabule, ani ich nediktujeme.
- Na vyučovaní zapájať viaceré zmysly.
- Počas vyučovania žiaka kontrolujeme – prácu, pochopenie, zhodu grafického prejavu s preberaným učivom.
- Kontrolovať, či žiak dbá na správny postup a úpravu, aby nevynechalo niektorého člena príkladu.

- Nechať žiaka používať kompenzačné pomôcky i počas hodnotenia (pri písaní písomnej práce). Výsledky, ktoré dosiahne s kompenzačnou pomôckou sa berú rovnocenne s výsledkami ostatných žiakov (kompenzačné pomôcky: kalkulačka, tabuľky so vzorcami, násobila).
- Pri slovných úlohách žiakovi predčítať zadanie, presvedčiť sa o pochopení zadania.
- Dávať pozor na zámeny tvarovo podobných alebo zrkadlovo obrátených číslíc (6-9, 3-8, 4-7) a na chyby vzniknuté z nedodržania správnej úpravy, podpisovania. Skontrolovať nielen správnosť výsledku, ale aj postupu.
- V geometrii s toleranciou hodnotiť nižšiu kvalitu rysovania, priestorového videnia a vizuomotoriky. ☒ Na konci hodiny konkrétne zhrnúť podstatu učiva, aby dieťa vedelo, čo sa naučilo a čo má vedieť.

Dejepis, biológia, geografia, vlastiveda, prírodoveda

Špecifické poruchy učenia zasahujú nielen oblasť slovenského jazyka, ale aj ostatné vyučovacie predmety. Preto aj v nich využívame niektoré z metód tolerantného prístupu k týmto žiakom:

- Uprednostniť ústnu formu skúšania.
- Pri preberaní nového učiva sa uistiť, či žiak rozumie používaným pojmom.
- Vo vyučovaní zapájame viaceré zmysly.
- Počas vyučovania žiaka kontrolujeme – prácu, pochopenie, zhodu grafického prejavu s preberaným učivom, či žiak dbá na správny postup a úpravu.
- Dbať na to, aby žiak mal poznámky prehľadne štrukturované, farebne odlišené. Pokiaľ to nedokáže, zavedieme mu zošit formou zakladača, kde mu vyučujúci dopredu pripraví predpísané poznámky.
- V prípade písomnej práce redukovať množstvo úloh, aby bolo schopné skončiť v rovnakom čase ako ostatní. Úlohy dostane napísané na papieri, neodpisuje ich z tabule, ani ich nediktujeme.
- Pri písomných prácach žiakovi predčítať zadanie tak, že žiak zároveň kontroluje predčítavaný text. Učiteľ sa presvedčí o jeho pochopení.
- Na konci hodiny konkrétne zhrnúť podstatu učiva, aby dieťa vedelo, čo sa naučilo a čo má vedieť.
- Brať na vedomie fakt, že žiak so ŠPU má problémy s časovo-priestorovou orientáciou, vizuomotorickou orientáciou, pravo-ľavou orientáciou, čo spôsobuje ďalšie ťažkosti napr. s orientáciou na mape, s orientáciou v časových údajoch a pod.

Cudzí jazyk

Špecifické poruchy učenia zasahujú aj oblasť cudzích jazykov. Je preto potrebné využívanie metód tolerantného prístupu k týmto žiakom:

- Uprednostniť ústnu formu skúšania.
- Čítanie hodnotiť miernejšie, zohľadňovať problémy v čítaní (v prípade dyslexie).
- Nevývolávať žiaka k dlhému čítaniu nahlas pred celou triedou, nechať ho čítať jednoduchšie úseky textu, po jednej – dvoch vetách.
- Takýto žiak sa horšie orientuje v texte, často nevie, kde ostatní čítajú, pretože nestačí sledovať bežné tempo čítania ostatných žiakov.
- Zohľadňovať pomalé tempo písania. Uznať ako správny aj fonetický zápis slova. ☒ Pri vyučovaní využívať multisenzorický prístup.
- Žiak so ŠPU máva často znížený jazykový cit, čo v praxi znamená, že sa dokáže naučiť základne gramatické pravidlá, ale ich aplikácia mu robí ťažkosti, preto je vhodné u týchto žiakov aj teoretické preskúšanie gramatických pravidiel.
- Obmedzujeme alebo úplne vynechávame časovo limitované písomky tzv. päťminútovky.
- Veľké písomné práce, testy, brať do úvahy v menšej miere, výslednú známku generovať z výsledkov priebežného skúšania
- Na konci hodiny konkrétne zhrnúť podstatu učiva, aby dieťa vedelo, čo sa naučilo a čo má vedieť.
- Podporovať každú snahu o vyjadrenie sa v cudzom jazyku.

8.5.3 Zásady pri práci so žiakmi s narušenou komunikačnou schopnosťou, sluchovým postihnutím

Slovenský jazyk:

- Pri čítaní akceptovať formálnu stránku a nehodnotiť nesprávnu výslovnosť niektorých hlások (v prípade oslabenia foneticko-fonologickej roviny)
- Pri klasifikácii zohľadňovať jazykové deficity, narušenú artikuláciu..
- Rozvíjať verbálne schopnosti vo všetkých jazykových rovinách.
- Stimulovať fonologické procesy, tréning fonematického sluchu.
- Venovať sa rozvoju jazykových schopností, ktoré sú narušené z dôvodu primárnej diagnózy (foneticko-fonologická, lexikálna, morfológicko-syntaktická rovina, pragmatická rovina)
- Na domácu prípravu dávať žiakovi len primeranú časť textu (jeden dlhší odstavec alebo viac kratších).
- Vysvetliť nové pojmy a súvislosti (slabšia lexikálna rovina reči)
- Vizualizácia učiva pomocou vyjadrenia obsahu obrázkom napr. pri opakovaní určovania gramatických kategórií vrátane vzorov u podstatných mien a prídavných mien.
- Zohľadňovať prípadné pomalé tempo písania,
- Diktát diktovať pomaly, výrazne artikulovať, slová a vety viackrát opakovať
- Z klasifikácie diktátov vylúčiť špecifické chyby vyplývajúce z nesprávnej výslovnosti. Je možné písať diktát aj po domácej zrakovej príprave alebo so školským špeciálnym pedagógom.
- Pri diktátoch zameraných na komplexné aplikovanie osvojených pravopisných pravidiel umožniť používať tabuľku základných pravopisných stratégií.
- Gramatické pravidlá preverovať ústne formou komentovaného diktátu.
- Treba počítať s ťažkosťami pri chápaní básní, kde sa mnoho abstraktných a básnických výrazov. Vhodné je využívanie dramatizácie a názoru.
 - Len u dieťaťa so sluchovým postihnutím: Vzhľadom k tomu, že odzveranie je psychicky veľmi náročné. Na hodinách treba počítať s tým, že žiak udrží pozornosť omnoho kratšie ako ostatní žiaci. Treba preto veľmi často činnosti striedať a do vyučovania zapájať všetky zmysly.

Matematika:

- Nakoľko môže mať ťažkosti pri práci s textom, kde sa vyžaduje porozumenie a spracovanie informácií;
- zvlášť sa to bude prejavovať pri porozumení textom slovných úloh, je nutné pred previerkou vedomostí krátko analyzovať zadania slovných úloh.
- V zadaniach slovných úloh zvýrazniť najdôležitejšie slovo.
 - Potrebne je tiež mierne predĺženie časového limitu na previerky vedomostí, ktoré obsahujú slovné úlohy; pri časovom tlaku je má tendenciu popliesť zadania.

Cudzí jazyk:

- Brať do úvahy vplyv jazykových deficitov na výslovnosť a spôsob vyjadrovania sa.
- Brať do úvahy fonetický zápis slova.
- Pri písaní aj čítaní poskytnúť viac času.
- Využívať viac času na pochopenie a osvojenie učiva. Často opakovane počúvať, aby pochopil kontext situácie. Učivo skúšať v rôznych variantoch.
- Využívať gramatické prehľady, audiokazety s nahrávkou.
- Ostatné predmety teoretickej povahy:
- Vedomosti prednostne preverovať ústnym skúšaním s pomocnými otázkami,
- Pri diktovaní poznámok zohľadniť oneskorené tempo písania, diktovať pomalšie, umožniť použitie diktafónu, alebo sprostredkovať vytlačené poznámky (učebné texty)
- Pri nedostatočnom porozumení prečítaného textu je potrebné zvýrazniť kľúčové slová, preveriť celkové porozumenie zadaných otázok, až tak dať vypracovať písomku.

- Vytvoriť väčší časový priestor na vypracovanie písomky (umožniť ju dopísať cez prestávku alebo u školského špeciálneho pedagóga, prípadne zredukovať počet úloh).
- Pri komunikácii so žiakom používať pozitívnu stimuláciu (pochvala, ocenenie) aj za čiastkové úspechy.
- Častejšie kontrolovať u žiaka správnosť porozumenia, pochopenia textu.

8.5.4 Zásady pri práci so žiakmi s ADHD/ADD:

- **Positívne nabádanie k práci** hneď po splnení úlohy, ktoré vedie k uspokojovaniu žiaka a k snahe získať pochvalu.
- **Častá spätná väzba** podáva informáciu o kvalite výkonu. Žiak by mal byť umiestnený čo najbližšie pri učiteľovi, aby jeho správanie mohol sledovať a hneď mu poskytnúť spätnú väzbu.
- **Inštrukcie a pokyny** musia obsahovať len niekoľko krokov, pri ktorých musí dospelý dodržiavať očný kontakt
- **Úlohy**, ktoré žiak dostáva majú byť jednoduché, splniteľné a krátke
- **Nediskutovať o vhodnosti správania.** Dospelý musí stanoviť mantinely, ktoré treba dodržiavať. Pokiaľ ho upozorňujeme, musí vedieť, že náš vzťah k nemu sa nemení, len sa nám nepáči čo práve urobil.
- **Spolužiakom a kamarátom** treba primeranou formou povedať podstatu problému.
- **Rešpektovanie spôsobu učenia.** Pre žiaka s ADHD je charakteristický globálny spôsob učenia. Dieťa vníma predovšetkým celok. Pokiaľ sa zameriava na jednotlivé časti, tak nesystematicky, na základe charakteristiky, ktorá ho zaujíma.

Tomuto spôsobu učenia sú tieto odporúčania:

- Predkladať úlohy ako celok.
- Nechať zbierať informácie rôznymi cestami
- Záujem žiaka oživiť informáciami so života
- Získané poznatky spracovať ako prehľad
- Utváranie automatizmov
- Sledujem nielen to čo žiak robí, ale aj čo si o tom myslí
- Rozvíjať skupinovú prácu s výmenou názorov, nápadov.
- Pomôcky a úprava triedy sú významným prvkom pôsobenia na žiaka s ADHD.
- **Nácvik metakognitívnych stratégií.** Sústavne vedieme žiaka k tomu, aby nepracoval rýchlejšie ako myslí, kontroloval svoju prácu a nepreskakoval z jednej úlohy do druhej
- **Sebakontrola a hodnotenie** sú veľmi ťažké. Sústavne vedieme žiaka k tomu, aby si uvedomoval svoje správanie, vedel ho ohodnotiť a snažil sa najskôr rozmýšľať a potom konať.
- Optimizmus a pevné nervy dospelých pri výchove žiaka s ADHD sú veľmi dôležité.

8.5.5 Výchova a vzdelávanie nadaných žiakov

Nadané deti majú potrebu učiť sa rýchlejšie, viac, ale hlavne iným spôsobom. Preto je vhodné pri práci s nadanými deťmi využívať rôzne metódy a formy práce:

- nechať deti rozmýšľať, objavovať a diskutovať (miesto vysvetľovania učiva),
- ukázať deťom vlastnú omylnosť, nemať pravdu za každú cenu,
- nechať učebný proces viesť ich otázkami a záujmami aj za cenu toho, že sa odbočí od témy,
- používať racionálne argumenty, zdôvodňovať svoje (učiteľove) požiadavky vypočúť deti, učiť sa od nich,
- podporovať vnútornú motiváciu (ich vnútornú túžbu po poznávaní a činnosti),
- poznávať a vykonávať aktivity spolu s deťmi, s nadšením,
- pripravovať im dostatočne stimulujúce úlohy, zadávať úlohy ako problém na riešenie,
- diferencovať úlohy podľa záujmu a schopností žiakov (teda pripravovať rôzne stupne, druhy a úrovne aktivít)

- prejavíť záujem o ich vlastný (aj keď nie dokonalý) spôsob riešenia,
- ponúkať dostatok zaujímavých aktivít, ale neočakávať, že sa ich zúčastní rovnako ochotne každé dieťa
- hodnotenie výkonov viesť formou diskusie, pýtať sa na názor žiaka,
- pozitívne hodnotenie (zdôrazňovanie pozitívnej stránky žiackeho výkonu, nie chýb), byť deťom partnerom, pomocníkom, riešiť, poznávať a bádať spolu s nimi.

Učiteľ pri práci:

- akceptuje žiaka s intelektovým nadaním a rešpektuje špecifiká jeho osobnosti a správania
- zohľadňuje jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby
- rozvíja a stimuluje jeho poznávacie schopnosti
- dbá na všestranný rozvoj osobnosti žiaka, a to v oblasti kognitívnej, motivačnej, vôľovej i sociálnej
- vytvára podmienky pre začlenenie intelektovo nadaného žiaka do kolektívu
- pozitívne hodnotí žiaka a povzbudzuje ho.

Obohatením je rozšírenie, prehĺbenie učiva alebo učebných aktivít alebo oboznamovanie sa s témami celkom mimo školského obsahu. Časový priestor na obohatenie sa vytvára znížením opakovania, precvičovania učiva alebo redukovaním tém, ktoré už deti ovládajú. V užšom slova zmysle môže byť obohatenie aj samostatný predmet, v ktorom žiaci získavajú zručnosti v skúmaní, tvorivom riešení problémov, prezentácii v rámci nejakej zaujímavej oblasti.

Pri vzdelávaní nadaných sú využívané rôzne metódy, ktoré sa zameriavajú najmä na:

- rozvíjanie vyšších úrovní myslenia (analýza, syntéza, hodnotenie)
- kritické myslenie a argumentáciu
- tvorivé riešenie problémov
- používanie intuície a zdravého riskovania (tzv. risk-taking)
- skúmanie, bádanie, objavovanie
- prezentáciu
- samostatnosť
- spoluprácu
- sebahodnotenie

8.6 Hodnotenie žiakov so ŠVVP

Žiaci so ŠVVP sú hodnotení podľa:

- Školského zákona 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní.
- Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, platný od 1. mája 2011.
- Štátneho vzdelávacieho programu, a iŠKVP, ktorého prílohy tvoria učebné plány.

Pri hodnotení a klasifikácii žiaka so zdravotným znevýhodnením uplatňujeme ustanovenie § 55a, § 55 - § 56 školského zákona a vychádzame z odporúčaní príslušného poradenského zariadenia pre konkrétneho žiaka a príslušného štátneho vzdelávacieho programu – časť vzdelávacieho programu pre žiaka s príslušným zdravotným znevýhodnením.

Pri hodnotení a klasifikácii žiaka s vývinovými poruchami alebo žiaka so zdravotným postihnutím sa zohľadňuje jeho porucha alebo postihnutie.

Žiakovi so ŠVVP je možné zmeniť súhrnné hodnotenie v predmete podľa § 55 ods. 12. zákona č. 245/2008 Z.z. na základe odporúčania poradenského centra. Zmenu hodnotenia schvaľuje pedagogická rada školy.

10. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia žiakov

Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získa informácie o tom, ako danú problematiku ovláda, ako s ňou dokáže zaobchádzať, aké sú jeho individuálne pokroky i nedostatky. Súčasťou hodnotenia by mal byť návod, ako by mal postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Prostredníctvom rôznych druhov hodnotenia sa snažíme posilňovať vnútornú a oslabovať vonkajšiu motiváciu k učeniu. Tento proces je postupný a dlhodobý. Prináša zmeny v práci učiteľov, ale aj pochopenie funkcie hodnotenia zo strany samotných žiakov, ale aj ich rodičov.

PRAVIDLÁ PRE HODNOTENIE A KLASIFIKÁCIU ŽIAKOV V ŠKOLE

a) Všeobecne platné pokyny:

- Školský zákon 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní v znení neskorších predpisov a noviel,
- Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, platný od 1. mája 2011, a prílohy č. 2 - Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole
- Štátny vzdelávací program - časť vzdelávací program pre žiaka s príslušným zdravotným znevýhodnením

b) Vnútoré kritériá na hodnotenie a klasifikáciu žiakov, ktoré sú súčasťou Klasifikačného poriadku ZŠ Janka Matúšku (príloha platného Školského poriadku).

c) Pokyny a odporúčania príslušného poradenského zariadenia pre konkrétneho žiaka.

Poznámka:

- Pri hodnotení a klasifikácii žiaka so zdravotným znevýhodnením budeme dodržiavať ustanovenie § 55 ods. 4 školského zákona a vychádzať z odporúčaní príslušného poradenského zariadenia pre konkrétneho žiaka a príslušného štátneho vzdelávacieho programu – časť vzdelávací program pre žiaka s príslušným zdravotným znevýhodnením.
- Pri hodnotení a klasifikácii žiaka s vývinovými poruchami alebo žiaka so zdravotným postihnutím sa zohľadňuje jeho porucha alebo postihnutie.

Prvým krokom pre objektívne hodnotenie je získanie dostatočného množstva kvalitných podkladov. Učiteľ zhromažďuje podklady v priebehu celého školského roku a dodržiava:

ZÁSADY HODNOTENIA:

- a) pri hodnotení sú nastavené kritériá vecné, zrozumiteľné (ústne, známku, značkou, bodmi,),
- b) učiteľ pri hodnotení (priebežné, zovšeobecňujúce) bude primerane náročný, taktný,
- c) učiteľ berie ohľad na vekové zvláštnosti, na zakolísanie žiaka v priebehu roka z rôznych dôvodov (rodinné problémy, indispozícia,...) a na špeciálne vzdelávacie potreby,
- d) učiteľ je povinný preukázateľným spôsobom (zápis do TJK, písomné oznámenie, osobný pohovor) oznámiť rodičovi všetky problémy v prospechu, správaní,
- e) učiteľ hodnotí to, čo žiak vie, zmyslom nie je „nachytať“ žiaka na tom, čo nevie,
- f) učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každej klasifikácie, hodnotí klady a nedostatky hodnotených prejavov či výtvorov,
- g) pri ústnom skúšaní oznámi výsledok okamžite, pri písomnom do 1 týždňa,
- h) učiteľ je povinný viesť sústavnú evidenciu o klasifikácii žiakov,
- i) ak je žiak chorý viac ako 1 týždeň, rozvrhne doplnenia učiva a spätne skontroluje,
- j) pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých predmetoch na konci klasifikačného obdobia sa hodnotí kvalita práce a učebné výsledky za celé klasifikačné obdobie,

- k) pri určovaní klasifikačného stupňa učiteľ hodnotí výsledky objektívne, nesmie podliehať žiadnemu subjektívnemu, či vonkajšiemu vplyvu,
- l) prípadné problémy - sa prejednávajú na zasadnutiach pedagogických rád a preukázateľne sú o nich rodičia informovaní,
- m) na konci ½ roka v termíne, ktorý určí RŠ, zapíše triedny učiteľ výsledky do predpísanej dokumentácie,
- n) hodnotene žiaka vykonáva učiteľ formou klasifikácie, dopĺňa ho slovným ohodnotením výkonu žiaka.

Za klasifikáciu zodpovedá učiteľ predmetu.

Spôsoby získavania podkladov - hodnotiace nástroje

- ústne skúšanie (individuálny prejav a formou rozhovoru),
- písomné práce, testy,
- pozorovanie, konzultácia medzi vyučujúcimi (hodnotenie správania),
- projektové metódy,
- inscenačné hry,
- výsledky súťaží, olympiád,
- dotazníky, ankety,
- sledovanie postojov a prejavov žiaka, zaznamenávanie zmien (kladov aj nedostatkov), - spolupráca s triednym učiteľom, - žiakove portfólio.

Snažíme sa upustiť od tradičných postupov a nahradiť ich postupne novými, netradičnými. Vo veľkej miere sa využíva tzv. malá pochvala, vo viacerých obmenách. Neoddeliteľnou súčasťou je aj pravidelný kontakt s rodičmi žiaka, spolupráca s výchovnou poradkyňou, špeciálnym pedagógom, prípadne PPP. V niektorých prípadoch s kurátorom. Priebežné informovanie rodičov o školských výsledkoch je zabezpečené prostredníctvom žiackej knižky, prípadne slovníčkov na odkazy.

Od 1. ročníka školskej dochádzky vedieme žiakov k **sebahodnoteniu**. Postupne by žiak sám mal byť schopný vystihnúť, čo sa mu podarilo a v čom má ešte rezervy, čo je jeho silná stránka. Pre tento spôsob hodnotenia využívame rôzne formy (rozhovor, žiakove portfólio, dotazník a pod.).

Sebahodnotenie žiaka

Žiak je systematicky vedený k využívaniu a potrebe sebahodnotenia tak, aby dokázal:

- objektívne posúdiť svoje vedomosti a schopnosti,
- porovnávať názory, formulovať svoje myšlienky,
- prijať názory druhých,
- počúvať a vnímať ich,
- uvedomovať si klady a zápory,
- komunikovať,
- obhajovať vlastný názor,
- monitorovať a regulovať svoje učenie,
- hodnotiť svoje výkony, kvalitu svojej práce a schopnosť učiť sa,
- stanoviť si reálne ciele,
- plánovať metódy, ako dosiahnuť stanovené ciele.

Význam sebahodnotenia pre žiakov

Sebahodnotenie umožňuje žiakom:

- poznať svoje slabé a silné stránky, potreby pre ďalší rozvoj,
- hodnotiť svoj postup pri učení a jeho výsledky,
- plánovať proces učenia (ciele, metódy, výsledky),
- aktívne sa zúčastňovať na procese hodnotenia,
- rozvíjať pozitívne sebahodnotenie a sebaepochopenie,
- byť zodpovedný za svoje výsledky v učení,
- rozvíjať zručnosti, ktoré sú potrebné pre život,
- **sebahodnotenie umožňuje všetkým žiakom zažiť pocit úspechu.**

Význam pre rodičov

Sebahodnotenie žiaka umožňuje

- pohľad na učenie žiaka,
- komunikovať so žiakom o učení,
- spolupracovať so žiakom na dosiahnutí jeho cieľa/cieľov.

Význam pre učiteľov

Sebahodnotenie žiaka umožňuje

- plánovať vyučovanie tak, aby zodpovedalo individuálnym potrebám žiakov,
- komunikovať s rodičmi a žiakmi,
- nastaviť realistické ciele,
- analyzovať a skvalitňovať vyučovanie.

Hodnotenie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Žiaci so ŠVVP majú právo na vzdelávanie, ktorého obsah, formy a metódy zodpovedajú ich vzdelávacím potrebám a možnostiam, na vytvorenie nevyhnutných podmienok, ktoré toto vzdelávanie umožňuje, a na poradenskú pomoc školy a školského poradenského zariadenia.

- Pri hodnotení a klasifikácii žiakov so zdravotným znevýhodnením sa prihliada na druh a stupeň ich postihnutia.
- Riaditeľ školy môže preradiť mimoriadne nadaného žiaka do vyššieho ročníka bez absolvovania predchádzajúceho ročníka na základe komisionálnej skúšky.

Komisionálne a opravné skúšky

Pozri Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Postup do vyššieho ročníka

- a) Do vyššieho ročníka postupuje žiak, ktorý prospel.
- b) Žiak, ktorý bol na konci druhého polroka hodnotený stupňom prospechu nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky z viac ako dvoch povinných vyučovacích predmetov, opakuje ročník.
- c) Ročník opakuje aj žiak, ktorého nebolo možné hodnotiť ani v náhradnom termíne zo závažných objektívnych dôvodov, najmä zdravotných, dlhodobého pobytu v zahraničí. Žiak, ktorý neprospel v čase, keď plní povinnú školskú dochádzku, môže opakovať ročník len raz, vo výnimočných prípadoch, ak je to v prospech žiaka, aj viackrát.
- d) Žiak postupuje do vyššieho ročníka s celkovým prospechom „prospel“.

11. Vnútroškový systém kontroly a hodnotenia pedagogických zamestnancov

Vnútroškolský systém hodnotenia kvality sa zameriava na dve oblasti:

Hodnotenie pedagogických zamestnancov

Hodnotenie školy- evalvácia externým subjektom a vnútorné hodnotenia

Hodnotenie pedagogických zamestnancov

Základné princípy:

- Každý pedagogický zamestnanec musí dostať priestor pre svoj rozvoj a svoje uplatnenie.
- Iniciatíva, tvorivosť, kreativita jednotlivých pedagógov, to je základný stavebný kameň pre úspešnú prácu.

Hlavný cieľ hodnotenia pracovného výkonu PZ:

– zvyšovanie úrovne kvality edukačného procesu školy a skvalitňovanie personálneho riadenia a personálnych činností vedúcich zamestnancov školy.

Hodnotenie školy

Pre neustále zlepšovanie kvality školy budeme pravidelne:

- monitorovať, sledovať stav školy, učiteľov, žiakov,
- rozhodovať o opatreniach, ktoré by pomohli skvalitniť stav školy,
- vytvárať podmienky na účinnú edukáciu,
- rozvíjať stratégiu na prekonávanie problémov,
- zameriavať sa na participáciu rodičov na živote školy

Evalvácia školy:

- dotazníky pre žiakov školy a rodičov a zamestnancov školy,
- Kilmann-Saxtnov dotazník kultúrnej medzery
- Swot analýza
- analýza úspešnosti žiakov na súťažiach a olympiádach

Východiská pre hodnotenie PZ

1. Základné – legislatívne

- zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch,
- zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov a noviel,
- zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme
- zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov

2. Špecifické – školské

- pedagogická koncepcia,
- ŠkVP, kompetenčný profil absolventa našej školy,
- koncepcia ľudských zdrojov (personálna stratégia školy),
- pracovný poriadok zamestnancov školy.

Kritériá hodnotenia

Sú rozpracované do **kompetenčného profilu pedagogického zamestnanca v ZŠ Janka Matúšku** – viac osobitný vnútorný predpis školy.

Sú to **klúčové kompetencie učiteľa** rozčlenené do 3 oblastí:

1. Oblasť edukácie - kompetencie pedagóga vo vzťahu k VVP.
 - A) plánovacie kompetencie
 - B) realizačné kompetencie
 - C) hodnotiace kompetencie
2. Oblasť mimoškolských a mimovyučovacích aktivít - kompetencie pedagóga v mimo vyučovacom čase.
3. Oblasť pracovného správania – tzv. normatívne kompetencie pedagóga – výkon a pracovné správanie zamestnanca.

Metóda a fázy hodnotenia

Metóda

- porovnávanie hodnotených s predlohou - Kompetenčným profilom učiteľa ZŠ Janka Matúšku - na základe posudzovacej číselno-slovnej stupnice.

Fázy:

1. obdobie získavania informácií a podkladov (zvyčajne september až júl)
2. spracovanie dokumentácie o pracovnom výkone – priebežne počas hodnotiaceho obdobia,
3. vyhodnocovanie pracovných výsledkov a správania pre záverečné hodnotenie - príprava na hodnotiaci rozhovor, zhrnutie hodnotenia do hodnotiaceho formulára,
4. hodnotiaci rozhovor - stanovenie nových úloh pre ďalšie obdobie.
5. následné pozorovanie (pomoc).

12. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

V súlade so zákonom č. 317/2009 Z. z. o pedagogických a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa zameriavame na:

- vzdelávanie v inovatívnych metódach a stratégiách edukácie,
- rozvoj komunikačných zručností pedagogických zamestnancov, - získavanie zručností v tvorbe projektov, - učiteľské portfólio.

Formy vzdelávania:

- ponukové programy vzdelávacích akreditovaných inštitúcií,
- ponukové programy MPC Bratislava, alokované pracoviská Žilina a Banská Bystrica,
- vnútorný informačný servis kolegov,
- adaptačné vzdelávanie poskytované ZŠ Janka Matúšku - samostatné vzdelávanie.

Viac v Pláne kontinuálneho vzdelávania pedagógov školy.

Príloha č.1

UČEBNÝ PLÁN ZŠ Janka Matúšku v 1. - 9. ročníku													
Vzdelávacia oblasť	Predmet / ročník	1.	2.	3.	4.	Σ	5.	6.	7.	8.	9.	Σ	
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	9	8	7 1	7 1	31 2	5	5	4 1	5	5	24 1	
	prvý cudzí jazyk (anglický jazyk)	2	2	3	3	6 4	3 1	3 1	3	3	3	15 2	
	druhý cudzí jazyk (NEJ/RUJ)								2	2	3	7	
Matematika a práca s informáciami	matematika	4	4	4	4	16	4 1	4 1	4 1	4 1	5	21 4	
	informatika			1	1	2	1	1	1	1		4	
Človek a príroda	prvouka	1	2			3							
	prírodoveda			1	2	3							
	fyzika							2	1	2	1	6 1	
	chémia								2	2	1	5 1	
	biológia						2	1 1		1		1	7 1
Človek a spoločnosť	vlastiveda			1	2	3							
	dejepis						1	1	1	1	2	6	
	geografia						2	1	1	1	1	6	
	občianska náuka							1	1	1	1	4	
	svet okolo nás		1	1		2							
Človek a hodnoty	etická /náboženská výchova	1	1	1	1	4	1	1	1	1	1	5	

	fenomény sveta						1 (B,C)	1 (B,C)				2 (B,C)
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie			1	1	2						5
	technika						1	1	1	1	1	
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	4	1	1	1	1		4
	výtvarná výchova	2	2	1	1	6	1	1	1	1	1	5
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova (TSV)	2	2	2	2	8	2	2	2	2	2	10
	TSV - športové triedy						1	1				2
	športová príprava - športové triedy						3	3	3	3	3	12
Základ		20	20	23	25	88	24	25	26	27	25	127
disponibilné hodiny		2	3	2	1	8	3	4	4	3	5	19
SPOLU		22	23	25	26	96	27	29	30	30	30	146

Poznámka:

Trieda sa môže deliť v každom predmete na skupiny podľa podmienok školy. Delenie sa uskutočňuje v zmysle vyhlášky MŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole v znení neskorších predpisov nasledovne:

Rozdelenie tried na skupiny a zriaďovanie skupín sa uskutočňuje spravidla podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, podľa charakteru činnosti žiakov, podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce.

1. Na vyučovanie vyučovacích predmetov náboženská výchova a etická výchova sa trieda rozdeľuje na skupiny. Jedna skupina má najviac 20 žiakov. Do jednej skupiny možno spájať žiakov viacerých tried jedného ročníka. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12 žiakov, možno do skupín spájať aj žiakov rôznych ročníkov. Voľbu príslušného vyučovacieho predmetu nie je možné v priebehu školského roka zmeniť.
2. Na vyučovanie vyučovacích predmetov cudzí jazyk, informatika a technika sa trieda rozdeľuje na skupiny, ak je v nej počet žiakov vyšší ako 17. Do jednej skupiny možno spájať žiakov viacerých tried jedného ročníka.
3. Na vyučovanie vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova sa trieda rozdeľuje na skupiny na každej vyučovacej hodine, ak je v nej počet žiakov vyšší ako 25, alebo ak školský vzdelávací program určuje iné delenie. Do jednej skupiny možno spájať žiakov viacerých tried jedného ročníka. Pre chlapcov a dievčatá možno vytvoriť v súlade so školským vzdelávacím programom oddelené skupiny. Ak sa vyučovací predmet telesná a športová výchova vyučuje v oddelených skupinách pre chlapcov a dievčatá a nie je možné vytvoriť v jednom ročníku skupinu s počtom najmenej 12 žiakov, možno do skupín spájať aj žiakov po sebe nasledujúcich ročníkov.

4. V odôvodnenom prípade uvedenom v školskom vzdelávacom programe sa počet skupín a počet žiakov v skupine podľa bodu 1 a 2 okrem vyučovacieho predmetu technika určuje podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok základnej školy, podľa charakteru činnosti žiakov a podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky bezpečnosti a ochrany práce; počet žiakov v jednej skupine sa môže zvýšiť najviac o troch žiakov.

5. Rámcový učebný plán vymedzuje týždenný počet vyučovacích hodín. Jedna vyučovacia hodina má podľa tohto plánu 45 minút. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania¹¹, pričom musí byť zachovaná minimálna celková časová dotácia, ktorá je pri časovej dotácii jedna hodina týždenne 33 hodín ročne.“

6. Voliteľné (disponibilné) hodiny je možné využiť na špecifické vyučovacie predmety pre žiakov so zdravotným znevýhodnením.

7. Škola môže poskytovať vzdelávanie v úvodnom ročníku pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou ľahkého stupňa a pre žiakov s vývinovými poruchami ľahkého stupňa. Celkový týždenný počet vyučovacích hodín v úvodnom ročníku je 20 hodín.

8. Podľa rámcového učebného plánu Základnej školy Janka Matúšku sa vzdelávajú aj žiaci so zdravotným znevýhodnením a žiaci s nadaním v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania, a to s uplatnením špecifik podľa bodu 8.2 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením a bodu 8.4 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním.

9. V predmete prírodovedné a praktické zručnosti sa vzdelávajú žiaci siedmeho ročníka, ktorí si ako voliteľný predmet nezvolili druhý cudzí jazyk. Obidva predmety, ako aj druhý cudzí jazyk sa učia po 2 hodiny týždenne. Prírodovedné a praktické zručnosti (PPZ) vyučujú plne kvalifikovaní pedagógovia 2. stupňa s aprobáciou fyzika, technika, biológia, chémia a geografia. Predmet športová príprava (ŠPP) vyučuje pedagóg, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady pre vyučovanie TEV na 2. stupni alebo má kvalifikáciu športový tréner a je zaradený do kategórie športový tréner.

Riaditeľ školy rozhodne o otvorení športovej triedy v prípade dostatočného záujmu žiakov o športovú prípravu zameranú na bedminton a florbal ak to dovoľia priestorové a organizačné podmienky školy.

Delenia:

Žiaci 1. stupňa sa delia nasledovne:

ETV – jedna skupina v ročníku

NAVkat. – jedna skupina v každej triede

NAVev. – jedna skupina v ročníku

ANJ – triedy sa delia na dve skupiny

INF – triedy sa delia na dve skupiny

Žiaci 2. stupňa sa delia nasledovne:

ETV – jedna skupina v ročníku

NAVkat. – jedna skupina v každej triede

NAVev. – jedna skupina v ročníku

TSV – žiaci sa delia na skupiny chlapcov a dievčat, v nevyhnutnom prípade sa vyučujú chlapci a dievčatá spolu. V prípade nízkeho počtu žiakov je možné spájať skupiny z rôznych ročníkov.

TECH 5. – 9. ročník – triedy sa delia na dve skupiny, predmet vyučujú dvaja vyučujúci.

ŠPP – žiaci sa delia na skupiny so zameraním na florbal a bedminton. Skupiny tvoria chlapci a dievčatá. V prípade nízkeho počtu žiakov je možné spájať skupiny zamerané na športovú prípravu z rôznych ročníkov.

INF/FES v 5. a 6. ročníku – žiaci v triede sa delia na dve skupiny.

INF 7. – 8. ročník – triedy sa delia na dve skupiny, predmet vyučujú dvaja vyučujúci.

ANJ 5. – 9. ročník – triedy sa delia na dve skupiny, predmet vyučujú dvaja vyučujúci.

Druhý cudzí jazyk/prírodovedné a praktické zručnosti v 7. – 9. ročníku – žiaci v triede sa delia na skupiny podľa zvoleného jazyka/predmetu, predmet/druhý cudzí jazyk vyučuje jeden vyučujúci podľa max. stanoveného počtu žiakov v skupine (vyhláška o základnej škole).

Prerokované a schválené pedagogickou radou dňa

V Dolnom Kubíne dňa 25.1.2024

Mgr. Rastislav Eliaš
riaditeľ školy